

PARLAMENT DE CATALUNYA

Presidència de l'honorable senyor Joan Casanovas

DIARI DE SESSIONS

Sessió del dia 17 de juny del 1936

SUMARI

A un quart i deu minuts de sis de la tarda s'obre la sessió, sota la presidència de l'honorable senyor Joan Casanovas.

Es llegida i aprovada l'acta de la sessió anterior.

Ordre del dia:

Prec del senyor Rovira i Roure a l'honorable senyor Conseller de Justícia i Dret, referent a la provisió del Jutjat municipal d'Arbeca. Resposta de l'honorable senyor Conseller de Justícia i Dret. Rectificacions dels senyors Rovira i Roure i honorable Conseller de Justícia i Dret.

El senyor Fronjosà anuncia una interpellació a l'honorable senyor Conseller de Treball.

Lectura del Projecte de Llei de Pressupostos de la Generalitat per al segon semestre de l'any en curs.

Lectura d'un Projecte de Llei referent a la regulació de les categories del personal administratiu i subaltern que s'esmenta, que presta servei a les Comissaries de Girona, Lleida i Tarragona.

Parlament de l'honorable senyor Conseller de Finances fent la presentació dels dos Projectes de Llei que s'acaben de llegir.

Lectura d'un Projecte de Llei regulant els contractes d'arrendament de finques urbanes. (Durant la lectura d'aquest Projecte de Llei ocupa la presidència el Vice-president primer, honorable senyor Jaume Serra i Húnter.)

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei referent a la successió intestada.

Arts. 1.ª i 2.ª Són aprovats sense discussió.

Art. 3.ª És aprovat després d'ésser acceptada una esmena dels senyors Vallès i Pujals, Carreres i Artau, Duran i Ventosa i Rovira i Roure.

Arts. 4.ª i 5.ª Són aprovats sense discussió.

Art. 6.ª Esmena dels senyors Cunillera, Serra i Húnter, Casademunt, Fontbernat i Rouret. Esmena dels senyors Irla, Dalmau, Bancells i Cunillera. Esmena dels senyors Gerhard, Ruiz i Ponsetí, Fronjosà i Serra i Moret. A petició del senyor Andreu, en nom de la Comissió, resta en suspens la discussió d'aquest article.

Art. 7.ª Vot particular del senyor Gerhard, que el defensa. Resposta del senyor Mies, per la Comissió. Rectificació del senyor Gerhard, que retira el vot particular. És aprovat l'article salvant un error de redacció que ha fet observar el senyor Sol.

Arts. 8.ª i 9.ª Són aprovats sense discussió.

Art. 10. Esmena dels senyors Ruiz i Ponsetí, Fronjosà, Gerhard i Comorera, que és defensada pel senyor Gerhard en nom dels signants. Li contesta el senyor Andreu, per la Comissió. El senyor Gerhard retira l'esmena. És aprovat l'article.

Arts. 11, 12 i 13. Són aprovats sense discussió, salvant un error de còpia en el redactat de l'article 12 que ha fet observar el senyor Abadal.

Se suspèn el debat.

Ordre del dia per a la sessió de dijous.

S'aixeca la sessió a dos quarts de vuit de la vetlla.

A un quart i deu minuts de sis de la tarda comença la sessió, sota la presidència de l'honorable senyor Joan Casanovas.

Al Banc Roig hi ha els honorables senyors Consellers de Justícia i Dret i de Governació.

És llegida i aprovada l'acta de la sessió anterior.

ORDRE DEL DIA

Precs i preguntes

La provisió del Jutjat Municipal d'Arbeca

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Rovira i Roure.

El Sr. ROVIRA I ROURE : Senyors Diputats : He de formular un prec al senyor Conseller de Justícia i Dret perquè en llegir el *Butlletí Oficial de la Generalitat de Catalunya*, corresponent al dia 11 d'aquest mes, em sorprengué extraordinàriament una Ordre del Conseller de Justícia i Dret, en virtut de la qual es convocava un concurs. Però el meu astorament encara va augmentar quan vaig assabentar-me d'una comunicació que s'havia repartit signada per un determinat Alcalde, per ordre, segons diu la mateixa comunicació, del senyor Conseller de Justícia i Dret.

Tant el concurs publicat al *Butlletí Oficial de la Generalitat de Catalunya* com les comunicacions aquestes signades per un senyor Alcalde, fan referència al poble d'Arbeca.

Jo he de recordar al senyor Conseller de Justícia i Dret que a la sessió del dia 3 de juny del 1936, aquella sessió en què es donà per acabada la interpellació referent als Decrets de la Conselleria de Justícia i Dret referents a contractes de conreu, vaig dir aquestes paraules al senyor Conseller de Justícia i Dret : «I segons noves que m'han donat, que jo no puc afirmar rodonament, però que sabrà el senyor Conseller de Justícia i Dret — i dic que no ho puc afirmar rodonament limitant-me a avançar en aquests termes la nova perquè després no se'm digui que no és una cosa certa — que ja s'ha nomenat un nou jutge municipal», referint-me al poble d'Arbeca.

(*Entren al saló els senyors Consellers de Finances i d'Economia i Agricultura.*)

El senyor Conseller de Justícia i Dret contestava aquestes paraules en una forma que deia que no era admissible el que per aquest Diputat es recollís el que es pogués dir pel carrer, i així afirmava : «Però hi ha unes paraules molt interes-

sants, pronunciades pel senyor Rovira i Roure, i en aquestes sí que m'hi he de referir concretament, perquè el senyor Rovira i Roure s'ha volgut fer ressò d'una sèrie de rumors i els hi ha donat un àmbit que, en realitat, no haurien de tenir, perquè no creiem que les inexactituds puguin arribar a tenir el caire de fama pública amb què el senyor Rovira i Roure les ha presentat i sostingut quan ens deia que per Lleida tothom diu que el jutge de Torregrossa i el jutge de tal altre poble se'ls ha obligat a dimitir i ja està nomenat el substitut.» Jo rectificava al senyor Conseller de Justícia i Dret que no era el jutge de Torregrossa aquell al qual m'havia referit, i el Conseller de Justícia i Dret deia : «És igual que sigui el d'un poble que el d'un altre, el que no és admissible és que aquests rumors s'acullin per la V. S.»

Emprant una paraula gràfica, deia el Conseller de Justícia i Dret : «És Don Rumor, és l'"es diu"». I ara resulta, senyors Diputats que allò que jo havia dit — «Jo no ho afirmo concretament, però es diu per Lleida que passarà això» — ara resulta que la realitat m'ha donat la raó a mi, ara resulta que amb tot i aquells escarafalls que feia el Conseller de Justícia i Dret, que era inadmissible que es fessin aquestes afirmacions inexactes, ara resulta que tot allò que es venia predint, ha estat una realitat, però una realitat encara corregida i augmentada, perquè tot allò que jo preveia i que em lamentava que s'anés dient pels carrers, té una confirmació al *Butlletí Oficial de la Generalitat de Catalunya* del dia 11 de juny del 1936, en la pàgina 1971 del qual, primera columna, al seu començament, hi ha un concurs per virtut del qual s'anuncia la vacant, precisament del Jutjat d'Arbeca a què jo em venia referint en aquells moments. Però la qüestió encara és més greu, i és que amb tot i que això es publica al *Butlletí Oficial de la Generalitat de Catalunya* del dia 11, el dia 12 el senyor jutge municipal de Borges Blanques, en funcions de jutge de Primera Instància, es traslladava ja a Arbeca per a donar possessió al nou jutge municipal ; és a dir, el dia següent de la publicació de l'anunci d'aquest concurs, amb tot i que l'anunci aquest diu que es concedeix un termini de cinc dies perquè es facin les sollicituds a l'objecte de després anar al nomenament corresponent. Doncs bé ; amb tot i això, al dia següent, el jutge municipal de Borges Blanques, en funcions de jutge instructor ja anava a donar possessió al nou jutge municipal quan encara faltaven quatre dies per a prendre part en aquest concurs i, en no trobar-lo a Arbeca, deixà

un avís de què el dia següent, 13, es personés el nou Jutge municipal d'Arbeca a la ciutat de Borges Blanques. I, en efecte, el dia 13...

El Sr. PRESIDENT: Senyor Rovira i Roure: Observi la V. S. que està fent una pregunta, no una interpellació. Per tant, jo pregaria a la V. S. que procurés fer-la breument. Altrament seria una interpellació, i en aquest cas s'ha de posar d'acord amb el senyor Conseller i amb la Presidència.

El Sr. ROVIRA I ROURE: Falten breus paraules.

El Sr. FONTBERNAT: La Cambra l'escolta amb molt de gust.

El Sr. FRONJOSA: Jo no!... (*Rialles.*)

El Sr. ROVIRA I ROURE: Però ve una tercera part, i és que tots els propietaris d'Arbeca — i si no tots una quarantena — han rebut una comunicació que diu així: «En virtut d'ordres rebudes del Conseller de Justícia i Dret de la Generalitat de Catalunya, se us assabenta que fins a nou avís no segueu ni treieu garbes dels llocs segats en totes aquelles terres que hi hagi hagut modificacions en les persones que les conreaven abans del 6 d'octubre del 1934. Se us assabenta també que heveu d'avisar a tota aquella altra persona que actualment disfruti de la possessió de la terra en un o altre aspecte.» I el més gran del cas és que aquesta comunicació inclús ha estat enviada a propietaris respecte dels quals els conreadors havien demanat la reposició i existeix ja una sentència per virtut de la qual es diu i es declara que no procedeix la reposició dels conreadors per la raó de què no s'havien fet les consignacions oportunes.

Per tant, jo em permeto preguntar al senyor Conseller de Justícia i Dret: Estava en el cert o no quan jo feia aquell anunci el dia 3 de juny del 1936? És lícit que un concurs que s'anuncia el dia 11, donant-se un termini de cinc dies per a sol·licitar el Jutjat Municipal, als dos dies ja es doni possessió al nou Jutge municipal? És certa la comunicació o no és certa? Està en el cert l'Alcalde d'Arbeca en dir que ha rebut les ordres que s'esmenten en aquest cas, donades pel senyor Conseller de Justícia i Dret? Perquè aleshores, si totes aquestes tres coses són certes, hem de convenir que no hi ha garanties de cap mena per als ciutadans, i és molt més de lamentar quan ocupa precisament la Conselleria de Justícia i Dret, persona de mèrits tan rellevants com la V. S. que han fet que anés a ostentar el càrrec de Magistrat del més alt Tribunal de Catalunya.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Justícia i Dret.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Senyors Diputats: S'ha sorprès una vegada més aquest Conseller de Justícia i Dret de la pregunta del Diputat senyor Rovira i Roure. Les paraules inserides al DIARI DE SESSIONS del Parlament a què feia referència el senyor Rovira i Roure, pronunciades per aquest Conseller el dia 3 del mes que corre, són absolutament certes i les he de ratificar. Deia aquell dia el senyor Rovira i Roure

que era rumor públic que corria per Lleida, que tothom afirmava que aquest Conseller de Justícia i Dret havia fet nomenaments de Jutges municipals, i li contestava jo que això no era cert. En efecte, ell mateix reconeix que fins el dia 11 de juny no va sortir la convocatòria d'un concurs, que és absolutament reglamentari, per a proveir la plaça vacant de Jutge municipal d'Arbeca, o sigui que fins vuit dies després no s'anuncià el concurs per a proveir aquestes vacants. Però encara és més: és que el senyor Rovira i Roure, quan feia referència a què el dia 12, malgrat estar pendent el concurs convocat per cinc dies, es donava possessió o s'intentava donar possessió per part del Jutge municipal de les Borges Blanques, en funcions de Primera Instància, al Jutge municipal d'Arbeca, oblida — perquè no crec que ho ignori — oblida en aquest moment que hi ha dues maneres de procedir per nomenar Jutge municipal en un poble: la primera, és que quan renuncia al càrrec, com ha fet el Jutge municipal d'Arbeca, no pot estar el Jutjat municipal sense ningú que ostenti aquestes funcions, i amb aplicació de la Llei de Justícia Municipal aleshores s'encarrega d'ostentar aquest càrrec el suplent, i si no hi ha suplent es va endarrera, als que ho han estat anteriorment, menys en el cas que no hagin estat individus de la dictadura o indesitjables, que aleshores el Conseller de Justícia i Dret ha de proveir aquesta vacant discrecionalment. El Jutge municipal d'Arbeca, que es donava el cas que visitava el Departament de Justícia i Dret acompanyat de certs propietaris d'Arbeca, va renunciar el càrrec voluntàriament. Ells diuen que coaccionats, però és molt especial i molt estrany que aquest Jutge municipal, que per altra part deien que formava part de l'Esquerra, anés al Departament acompanyat precisament pels propietaris d'Arbeca. I aquest senyor va dir que era coaccionat i va dimitir, i a conseqüència d'aquesta dimissió, i a conseqüència de no haver-se fet càrrec del Jutjat, el Jutge suplent que hi havia, i de no haver-hi Jutge suplent dels anteriors que pogués ostentar el càrrec de Jutge municipal, vàrem haver de proveir la plaça immediatament per a poder procurar que no es donés lloc a una de les coses que preparaven alguns propietaris d'Arbeca. Alguns dels propietaris d'Arbeca, prevalent-se de què estava vacant el Jutjat municipal, anaven a procedir a les operacions de la sega a les seves propietats, i aquestes operacions de la sega en les seves propietats estan pendents de reclamacions presentades davant el Jutjat municipal d'Arbeca, llavors vacant, tenien per efecte deixar inútils, fer ineficaz i ineficient, qualsevol mesura que aleshores hagués pogut prendre el Jutge municipal que hagués ocupat el càrrec reglamentàriament. A conseqüència d'això, l'Alcalde d'Arbeca, no per ordre d'aquesta Conselleria, sinó com a mesura d'ordre públic, per a evitar un dia de dol a Arbeca, va dir que no es fessin les operacions de la sega fins que el Jutge municipal estatúés respecte a les reclamacions. Llavors va prendre possessió el Jutge que interinament ostenta el càrrec, fins que es resolgui el concurs, i fins que sigui nomenat el definitiu, i llavors aquest Jutge municipal, i avui dia la Comissió Arbitral, decidiran

el cas i dirà qui té raó en el conflicte plantejat a Arbeka.

De manera, senyor Rovira i Roure, que per fer les afirmacions que ha fet en aquesta pregunta cal estar absolutament assabentat de les coses: no hi ha hagut cap pertorbació, cap infracció legal. No ha succeït res que no hagués de succeir; en tot s'ha procedit amb absoluta subjecció a la Llei de Justícia Municipal, que és la que s'aplica aquí, mentre no n'hi hagi una feta per aquest Parlament. El Jutge municipal d'Arbeka ocupa el càrrec interinament fins que es falli el concurs; quan es falli el concurs l'ocuparà definitivament si ell és el nomenat, i sap perfectament el senyor Rovira i Roure que quan no n'hi hagi tres que hagin presentat instància en aquests concursos, llavors, segons les normes donades per la Conselleria de Justícia i Dret abans del 6 d'octubre del 1934, ocupa el càrrec aquell que discrecionalment el Conseller nomeni.

De manera, que absolutament el dia 3 de juny no s'havia fet cap nomenament de Jutge municipal, ni el dia 11 tampoc; que es va procedir el dia 12 o 13 al nomenament del qui interinament ocuparia el càrrec; que es resoldrà el concurs reglamentàriament, que ocuparà el càrrec qui li correspongui per ministeri de la llei, i que les mesures adoptades per l'Alcalde d'Arbeka són mesures d'ordre públic que s'havien de prendre per a evitar danys als propietaris. I com sempre, passa que quan es prenen mesures per tal d'evitar danys als propietaris, són les representacions d'aquests propietaris els que reclamen contra aquestes mesures, que els han garantitzat llurs interessos, i inclús, moltes vegades, llurs persones.

El Sr. ROVIRA I ROURE: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Rovira i Roure.

El Sr. ROVIRA I ROURE: Per a rectificar breument, perquè resultat de les paraules del senyor Conseller de Justícia i Dret és que tot el que jo he dit ha resultat confirmat plenament...

El Sr. FRONJOSA: És fals completament! Estic d'acord amb el senyor Comes. Des de diumenge passat conec aquest cas.

El Sr. ROVIRA I ROURE: ...L'única diferència que diu el senyor Comes existeix entre el que jo he dit i el que ha dit el senyor Conseller de Justícia i Dret és senzillament que jo deia: «Mireu que es diu que es va a fer això.» I amb tot i que el senyor Conseller de Justícia i Dret s'estripava les vestidures dient que no era possible que es fes aquesta afirmació, els fets han vingut a confirmar que tot allò que jo havia anunciat ha estat convertit en una realitat.

El Sr. PRESIDENT: Què vol més la V. S.? (Rialles.)

El Sr. ROVIRA I ROURE: Que si llavors em lamentava que allò era una enormitat jurídica els fets han vingut a confirmar que l'enormitat jurídica ha existit. Però hi ha més: la Llei de Justícia municipal diu que el càrrec de Jutge municipal és irrenunciable i, en canvi, ve a mantenir el senyor Conseller de Justícia i Dret la pos-

sibilitat que aquest càrrec es renunciï. El senyor Conseller de Justícia i Dret ens dona com a raó per a dir que aquest és renunciabile: «Com que el senyor Jutge municipal d'Arbeka anava acompanyat pels propietaris i, per consegüent, no era d'Esquerra, per tant, se li va admetre la dimissió.» (*Rumors i protestes en diferents escons de la Majoria.*) El qual representa dues afirmacions absurdes...

El Sr. FRONJOSA: Són un Calvo Sotelo desgraciat!

El Sr. ROVIRA I ROURE: La primera, que els propietaris no poden pertànyer a l'Esquerra, quan en realitat hi ha molts propietaris que a l'Esquerra estan; i, en segon terme, que el sol fet de no pertànyer a l'Esquerra, impedeix en absolut ésser Jutge municipal, i això és una greu manifestació demostrativa que tota la Justícia municipal està a l'arbitri d'un dels partits que estan lluitant a Catalunya, d'un dels partits que exposa les seves idees, del partit precisament que està avui governant...

El Sr. CANTURRI: I quan vosaltres vàreu treure els Jutges en contra les lleis del Parlament de Catalunya?

El Sr. ROVIRA I ROURE: I en últim terme, perquè ja sé que són completament inútils totes les manifestacions que fem, però sí interessa que resti tot això en el DIARI DE SESSIONS perquè es coneguin totes les enormitats que vénen comentent les VV. SS....

El Sr. FRONJOSA: Això és una provocació! (*Rumors.*)

El Sr. ROVIRA I ROURE: En últim terme, el senyor Conseller de Justícia i Dret deia: «Jo no vaig donar aquesta ordre al senyor Alcalde d'Arbeka, però el senyor Alcalde d'Arbeka, ell, les va adoptar com a mesura d'ordre públic»; llavors l'Alcalde d'Arbeka ment quan empra el nom de la V. S. dient que ho feia precisament per ordres donades per la V. S., i ment encara més perquè quan hi va una comissió a queixar-se que empri el nom de la V. S. l'Alcalde diu i manifesta, en efecte: «Aquí teniu un telegrama.» I exhibeix un telegrama per virtut del qual — diu —, el senyor Conseller de Justícia i Dret li ha donat aquesta ordre. Si tot això no és veritat, és obligació estricta del senyor Conseller de Justícia i Dret d'adoptar les oportunes mesures i d'esbrinar què hi ha respecte de tot això.

Però és també lamentable que el senyor Conseller de Justícia i Dret no aclareixi un punt fonamental, i és el de si aquesta ordre ha d'ésser tan general, tan estesa, com l'ha fet el senyor Alcalde d'Arbeka, per virtut de la qual es dona a tots els propietaris, àdhuc a aquells que ja han obtingut sentència favorable, ordre de què no puguin recollir els fruits que estan pendants de recollecció, perquè, almenys, el que hauria de fer el senyor Conseller de Justícia i Dret és aclarir a quins casos pot correspondre l'ordre aquesta en qüestió. Finalment, he d'advertir també que això no representa més que la ruïna definitiva de l'agricultura, perquè el senyor Conseller de Justícia i Dret no és qui pot determinar el moment oportú en què uns fruits estiguin en la maduresa neces-

sària per a anar a llur recollecció; el que pot fer el senyor Conseller de Justícia i Dret és dir que s'adoptin determinades mesures perquè no resti burlat el dret de ningú; però el que no ha de fer el senyor Conseller de Justícia i Dret, sota cap concepte, ni ell, ni l'Alcalde d'Arbeca, és ordenar que no es facin unes segues en uns moments en què pot ésser que per la maduresa dels fruits aquestes segues siguin indispensables.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula l'honorable senyor Conseller de Justícia i Dret.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Unes breus paraules per a tornar altra vegada a rectificar les inexactituds del senyor Rovira i Roure. Aquest Conseller, en parlar de la renúncia del Jutge d'Arbeca, no diu que el càrrec sigui renunciable en absolut; el càrrec és renunciable en determinades condicions; i això, com sap perfectament el senyor Rovira i Roure, ho disposa la Llei de Justícia municipal. Aquesta renúncia...

El Sr. ROVIRA I ROURE: En el cas que hi hagi causa justificada.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: ...aquesta renúncia és presentada, no davant del Conseller, sinó davant del Consell de Justícia Municipal, el qual l'examina, i si porta el fonament o si porta els requisits que la Llei de Justícia municipal determina, hi dóna lloc, i sinó, no hi dóna lloc. La renúncia del Jutge d'Arbeca era fonamentada; era fonamentada, precisament perquè el que ell volia era, precisament, marxar d'un càrrec en el qual no podia servir exclusivament els propietaris representats pel senyor Rovira i Roure i en el qual ell feia una obra absolutament contrària a la legislació de Contractes de Conreus i a tots els Decrets dictats per la Conselleria de Justícia i Dret. I per això va adoptar una de les causes que dóna la Llei de Justícia municipal, dient que ell no podia ostentar aquest càrrec per malaltia, per impossibilitat, i el Consell de Justícia Municipal va donar lloc a la renúncia. De manera, que la renúncia aquesta està ben presentada, és vàlida i va ésser degudament acceptada. I quant a les altres mesures que va adoptar l'Alcalde d'Arbeca, no varen ésser una ordre general d'aquest Conseller o una ordre particular; he de repetir que ho va fer per a evitar un conflicte d'ordre públic, i en aquest sentit, aquest Conseller, si l'Alcalde va entendre, d'acord amb el Comissari de Lleida, que s'havien d'emprar aquestes mesures, ho troba molt ben fet, perquè és molt millor haver ajornat fins que funcioni la Junta Arbitral de Borges Blanques aquestes operacions de sega, cosa que no perjudica ni arruïna l'agricultura, com deia el senyor Rovira i Roure, sinó que evitarà estralls molt majors als agricultors, i que no seran perjudicats perquè immediatament es procedirà a les operacions de la recollecció. És molt millor això que no pas donar crèdit als rumors que sempre es porten aquí, completament infundats i inexactes, com fa el senyor Rovira i Roure...

El Sr. ROVIRA I ROURE: Que després es confirmen.

L'honorable senyor CONSELLER de Justícia i Dret: Que no es confirmen, perquè va dir el senyor Diputat que ja s'havia fet el nomenament, i no s'havia fet, sinó que el que s'ha fet és obrir un concurs en forma reglamentària, i s'anirà a la provisió en forma reglamentària i en forma legal, i el senyor que es nomeni ho serà amb tots els requisits legals, i evidentment no anirà contra la Llei de Contractes de Conreu com és l'interès de la V. S. (*Molt bé!, en la Majoria.*)

El Sr. ROVIRA I ROURE: Però la V. S. no m'ha contestat el cas dels propietaris que ja tenien sentència favorable.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Tot ha estat contestat.

El Sr. ROVIRA I ROURE: Queda ben lluida la Justícia municipal!

Anunci d'una interpellació al Conseller de Treball

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Fronjosà.

El Sr. FRONJOSA: En aquesta secció de prec i preguntes hauria de fer un prec, primer, en el sentit de què si Lliga Catalana no treu el senyor que m'ha precedit en l'ús de la paraula, tindrem molts disgustos.

El Sr. PRESIDENT: La Mesa trametrà el prec. (*Rialles.*)

El Sr. FRONJOSA: La pregunta que jo he de fer va dirigida al senyor Conseller de Treball, que em sap greu no es trobi a la Cambra.

El Sr. PRESIDENT: No ignora el senyor Fronjosà que les ocupacions extraparlamentàries del senyor Conseller, no li permeten venir.

El Sr. FRONJOSA: No ho ignoro.

Es per a preguntar-li si el Decret del dia 2 de setembre del 1933 és vigent. Aquest Decret fa referència als traspassos de serveis en el que afecta a la legislació social i a la seva aplicació a Catalunya. Tant si aquest Decret està vigent en aquest moment — que creiem que sí — com si no ho està, a nosaltres ens interessa fer unes quantes consideracions a l'entorn d'ell, perquè no estem d'acord amb la seva interpretació i perquè, després, creiem que s'ha format un núvol a l'entorn de les vagues actualment existents a Catalunya — i ens referim a Catalunya, perquè al Parlament de Catalunya som — i a nosaltres ens convé parlar-ne, aclarir la nostra posició i dilucidar certes qüestions que s'han fet circular a través d'aquestes vagues.

Així és que demano al senyor President del Parlament que se serveixi i es digni fer-se ressò de la voluntat d'aquesta Minoria i que trameti al senyor Conseller de Treball l'interès que té la Minoria d'Unió Socialista, de plantejar-li una interpellació en el que fa referència a l'aplicació i a la interpretació del Decret relatiu a la legislació social a Catalunya.

El Sr. PRESIDENT: La Mesa trametrà el prec anunciant la interpellació, i d'acord amb el senyor Conseller fixarà el dia.

Lectura d'un Projecte de Llei de Pressupostos de la Generalitat per al segon semestre de l'any en curs

(El senyor Secretari dóna lectura al següent

«DECRET

Com a President de la Generalitat, a proposta del Conseller de Finances, i d'acord amb el Consell Executiu,

He resolt :

Autoritzar el Conseller de Finances per a presentar al Parlament de Catalunya un Projecte de Llei de Pressupostos de la Generalitat per al segon semestre de l'any en curs.

Barcelona, 17 de juny del 1936. — Lluís Companys. — El Conseller de Finances, Martí Esteve.»)

(L'honorable senyor Conseller de Finances, des de la Tribuna de Consellers, dóna lectura al següent Projecte de Llei :)

«AL PARLAMENT DE CATALUNYA

La suspensió inconstitucionalment imposada al Parlament de Catalunya per la Llei del 2 de gener del 1935 i la brevetat de temps de què disposà en ésser represes les seves funcions han fet que fins el moment present la vida financera de la Generalitat de Catalunya hagués d'ésser regida pels Pressupostos corresponents al segon semestre del 1934, prorrogats, en la vigència actual, fins el dia 30 de juny vinent, per llei d'aquest Parlament, del 28 de març passat.

Aquesta circumstància anormal que ha determinat, per causes de força major, l'incompliment de l'art. 70 del nostre Estatut interior, obliga, com a raó preferent i amb urgència ineludible, a sotmetre a l'aprovació del Parlament un Projecte de Llei pressupostària per al segon semestre del 1936, amb la qual quedaria restablerta, per un acte que és facultat i deure del Parlament català, la plena vigència del règim autonòmic.

Altres poderoses raons, si no obliguen, justifiquen a bastament la presentació d'aquest Projecte. Les pròrrogues del Pressupost semestral del 1934, acordades pels organismes gestors, i la darrera, aprovada pel Parlament, havien introduït modificacions de tals extensió i abast al Pressupost bàsic que per raons òbvies d'ordenament eficaç de les nostres finances, l'elaboració d'un nou Pressupost semestral per a la segona meitat d'aquest any apareixia gairebé inexcusable.

No és, certament, imputable al Govern de la Generalitat que aquest Pressupost sigui encara incomplet, en relació als serveis i als recursos que l'Estatut ens assigna i àdhuc respecta alguns d'aquests recursos i serveis que ja foren continguts en el del 1934 o que ens foren traspasats abans del 6 d'octubre i que, retornats i tot a la Generalitat, no poden tenir en aquest moment una regulació pressupostària adequada. Tenim, això sí, l'esperança i el convenciment que aquest serà el darrer Pressupost de transició i que el

pròxim, per a l'exercici del 1937, contindrà l'ordenació financera de tots els recursos i de tots els serveis que han d'integrar el nostre règim autonòmic d'acord amb l'Estatut del 15 de setembre del 1932.

Una novetat d'aquest Pressupost és l'adaptació del personal que presta servei a les Comissaries delegades de la Generalitat. Les raons que hi podrien haver per a diferir de nou aquesta obra, basades en el caràcter d'aquest Pressupost i en la manca, encara, d'un Estatut de Funcionaris, són superades per les que aconsellen de procedir a l'adaptació sense més ajornament. La correcció de desigualtats massa flagrants fins avui existent en referència al personal esmentat, no ha d'excusar, ans al contrari, impulsarà segurament l'estudi i l'aprovació d'una reglamentació general que tindrà traducció adequada en el Pressupost vinent.

Per primera vegada entren a les nostres Finances les xifres que, en recursos i serveis, es refereixen a l'administració de la Contribució territorial, avui plenament atribuïda a la Generalitat, i a les funcions de Sanitat, de valoració recent. Per altres serveis, com el d'Ordre Públic, i altres recàrrecs, com el de Drets Reals, d'imminent efectivitat, preveien, ja que no la seva estructuració definitiva, l'adaptació adient en una regla general, aplicable també a serveis i recursos futurs, que faciliti en tot moment la normalitat del nostre règim financer i la prestació, sense solució de continuïtat i sense pertorbació, de les funcions que ens vagin essent transferides per l'Estat.

Per tant, el Conseller que subscriu, d'acord amb el Consell Executiu, té l'honor de sotmetre al Parlament de Catalunya el següent

PROJECTE DE LLEI

Art. 1.er S'autoritzen crèdits per a les despeses de la Generalitat durant el segon semestre del 1936, fins a la quantitat de 64.234,621'25 pesetes, amb càrrec a ingressos ordinaris i a la de 7.500,000 ptes., amb càrrec a ingressos extraordinaris, distribuïdes en la forma que consigna l'estat lletra A. de despeses.

Els ingressos pel mateix exercici es calculen en 64.234,621'25 ptes. provinents de recursos ordinaris i de 7.500,000 ptes. d'extraordinari, o sigui en total 71.734,621'25 ptes., segons detall que es consigna en l'estat lletra B. d'ingressos.

Art. 2.ª El Consell Executiu és facultat per autoritzar les despeses corresponents als serveis que es traspassin durant el curs de l'exercici semestral en execució de l'Estatut de Catalunya, amb càrrec al producte de les noves cessions d'ingressos que l'Estat faci a la Generalitat, o dels pagaments a compte dels esmentats recursos, així com per a formular amb caràcter provisional dintre els límits dels esmentats ingressos, els corresponents Pressupostos complementaris, o procedir a les adaptacions pressupostàries que calguin, per tal de no entorpir el funcionament dels serveis.

Art. 3.er Les consignacions de despeses de caràcter extraordinari seran fetes efectives amb

càrrec al producte de l'emissió d'Obligacions de Tresoreria de la Generalitat autoritzada per la Llei del 30 de març d'enguany.

Art. 4.º Els Municipis de Catalunya hauran de satisfer durant la vigència del Pressupost semestral amb caràcter d'aportació forçosa, les mateixes quantitats amb què han vingut contribuint en els darrers exercicis que figuren consignades en els annexes de l'estat B.

Així mateix hauran de satisfer en concepte de repartiment per atencions sanitàries, una quantitat equivalent a l'1 per 100 del Pressupost municipal per a l'exercici del 1932, amb excepció dels Ajuntaments de Badalona, Barcelona, Manresa, Sabadell i Terrassa, que hauran de contribuir a raó del 0'20 per 100, i el de l'Hospitalet de Llobregat a raó del 0'40 per 100.

Art. 5.º És autoritzat el Consell per a dictar les oportunes disposicions reguladores de la forma de percepció dels drets i taxes per a la prestació de serveis i concessió d'aprofitaments pels Departaments de la Generalitat.

Mentre no es dictin les corresponents disposicions, la percepció dels esmentats ingressos continuarà fent-se de conformitat amb les tarifes i reglamentacions actualment establertes.

Art. 6.º Les exaccions de la Generalitat el pagament de les quals es faci per una sola quota anual i que no hagin estat ingressades en començar a regir el Pressupost per al segon semestre del 1936, seran liquidades i exigides per llur import anual i l'ingrés produït s'aplicarà en la part corresponent a cada un dels exercicis pressupostaris de l'any en curs.

Art. 7.º És autoritzat el Conseller de Finances per aclarir i addicionar les tarifes i normes vigents en matèria d'exaccions de la Generalitat en els casos i forma que calgui per tal d'adoptar les disposicions aplicables a l'estat de fet i de dret creat pels nous serveis que depenen de la Generalitat i pels preceptes constitucionals i estatutaris.

Art. 8.º Cas de no figurar en el Pressupost consignació suficient per a satisfer els havers dels funcionaris d'una determinada categoria existents en l'actualitat, podran aplicar-se a tal efecte les consignacions per a places vacants de superior categoria del mateix Departament, fins que es procedeixi a la provisió d'aquestes.

Art. 9.º Els funcionaris adscrits als Serveis de Turisme es consideraran, per raó de la funció que exerceixen i pel diferent horari de treball a què estan obligats, funcionaris especials. Hauran de prestar serveis de tarda, sense dret a gratificació per aquest concepte i, per a la regulació de llurs augments graduals i drets passius, es consideraran equiparats als funcionaris administratius de la categoria immediata inferior a la que per llur assignació respectivament els correspongui.

Barcelona, 17 de juny del 1936. — Lluís Companys. — El Conseller de Finances, Martí Esteve.»

(El Projecte de Llei llegit passa a la Comissió corresponent.)

Lectura d'un Projecte de Llei referent a la regulació de les categories del personal administratiu i subaltern que s'esmenta, que presta servei a les Comissaries de Girona, Lleida i Tarragona

(El senyor Secretari dóna lectura al següent

«DECRET

Com a President de la Generalitat, a proposta del Conseller de Finances, i d'acord amb el Consell Executiu,

He resolt :

Autoritzar el Conseller de Finances per a presentar al Parlament de Catalunya un Projecte de Llei referent a la regulació de les categories del personal administratiu i subaltern que s'esmenta, que presta servei a les Comissaries de Girona, Lleida i Tarragona.

Barcelona, 17 de juny del 1936. — Lluís Companys. — El Conseller de Finances, Martí Esteve.»

(L'honorable senyor Conseller de Finances, des de la tribuna de Consellers, dóna lectura al següent Projecte de Llei :)

«AL PARLAMENT DE CATALUNYA

Com a complement del Projecte de Llei de Pressupostos el Govern té l'honor de sotmetre al Parlament aquest altre projecte, destinat a regular l'adaptació del personal que presta servei fora de Barcelona, procedent de les extingides Diputacions de Girona, Lleida i Tarragona. No podia aquesta regulació, ésser compresa en l'articulat de la Llei pressupostària, a causa de la vigència limitada que té aquesta darrera, mentre que les normes d'adaptació contingudes en el present Projecte, no poden referir-se a un sol exercici econòmic i cal, per tant, preveure llur possible subsistència quan aquell s'hagi extingit.

Establertes per les antigues Diputacions, categories de funcionaris distintes i amb assignacions també distintes, calia, en primer terme, unificar la nomenclatura del personal administratiu, adaptant-la a la del que presta servei a Barcelona, i establir també una unitat de remuneració, a igualtat de categoria, entre el personal afectat per aquest Projecte.

Les assignacions establertes per aquest Projecte, són iguals a les avui vigents a Barcelona, per al personal administratiu més modest, comprès en la categoria d'Auxiliar. Sofreix una reducció gradual a partir d'Oficial segon, en una proporció de 50 a 2,000 ptes., o sigui que cadascuna de les quatre darreres categories que s'estableixen, ve gravada en 500 ptes. més de reducció, respecte l'anterior i prenent com a base les assignacions vigents avui a Barcelona.

Es possible que, en la solució adoptada, els beneficis que els interessats n'obtinguin, presentin, examinant i comparant cas per cas, diferències sensibles, però que mai no podran ésser qualificades de desigualtat de tracte, perquè en les normes d'adaptació s'ha hagut de prescindir de tot cas individual i procedir a donar a la llei un caràcter de generalitat. I no solament no hi ha

cap funcionari que pugui allegar perjudici, sinó que s'ha previst per als no beneficiats que vinguin percebent les assignacions actuals a partir del 1.er de gener del 1933—data del primer pressupost aprovat pel Parlament de la Generalitat—una gratificació per llei que millori llurs percepcions.

D'aquesta manera, quedaran regulades les categories i assignacions del personal que més urgia d'adaptar a unes condicions que, tot millorant, en conjunt, la seva situació en termes de justícia, evités la confusió i multiplicitat de categories i assignacions de fins ara. Resta per a un pròxim Estatut de Funcionaris el completar, per a tot el personal, l'organització definitiva dels quadres i serveis de la Generalitat.

Per tant, el Conseller que subscriu, d'acord amb el Consell Executiu, té l'honor de sotmetre a l'aprovació del Parlament de Catalunya el següent

PROJECTE DE LLEI

Art. 1.er Les categories del personal administratiu de la Generalitat que presta servei a les Comissaries de Girona, Lleida i Tarragona, seran les establertes pel personal que presta servei a Barcelona, amb les assignacions que a continuació s'esmenten :

Cap de Negociat de 1.ª, 10,000 ptes.

Cap de Negociat de 2.ª, 7,500 ptes.

Oficial primer, 6,000 ptes.

Oficial segon, 4,500 ptes.

Auxiliar primer, 4,000 ptes.

Auxiliar segon, 3,250 ptes.

Art. 2.ª Els funcionaris administratius abans esmentats, que abans del 30 de juny d'enguany percebin una retribució igual o inferior a 3,250 pessetes, seran adaptats al càrrec d'Auxiliar segon. Per a la definitiva adaptació a la plantilla del personal declarat inamovible per Decret del 24 de maig del 1934, caldrà que aquest es sotmeti a l'examen d'aptitud que disposa el Decret del 19 de desembre del 1933.

Els qui percebin una assignació superior a 2,250 ptes. i inferior o igual a 3,600 ptes., seran adaptats al càrrec d'Auxiliar primer.

Els qui percebin una assignació superior a 3,600 ptes. i inferior o igual a 4,400 ptes., seran adaptats al càrrec d'Oficial segon.

Els qui percebin una assignació superior a 4,400 ptes. i inferior o igual a 6,000 ptes., seran adaptats al càrrec d'Oficial primer. No es consideraran compresos en aquesta disposició els funcionaris ascendits amb posterioritat al dia 1.er de juliol del 1934, els quals seran adaptats a la categoria d'Oficial segon.

Els qui percebin una assignació superior a 6,000 ptes. i inferior o igual a 7,000 ptes., seran adaptats al càrrec de Cap de Negociat de 2.^a

Els qui percebin una assignació superior a 7,000 ptes. i inferior o igual a 10,000 ptes., seran adaptats a la categoria de Cap de Negociat de primera.

Art. 3.er Els funcionaris que tinguin una assignació no superior a 10,000 ptes. i que, en virtut de l'aplicació d'aquestes disposicions no gaudeixin d'un augment de sou i no hagin obtingut

millorament des del 1.er de gener del 1933, percebran, en concepte de gratificació, una quantitat equivalent a 600 ptes. anuals, distribuïda per mensualitats. El dret a aquesta gratificació cessarà automàticament per al qui la percebi, així que passi a un càrrec de categoria superior a la que resulti de l'aplicació d'aquesta llei.

Per a l'aplicació de les disposicions anteriors no seran tinguts en compte els augments graduals per raó d'antiguitat i sí solament l'assignació pel concepte de sou bàsic.

Art. 4.er El personal de les Comissaries figurarà relacionat dintre de cada categoria, a continuació de l'altre personal de l'escalafó general de la Generalitat.

Art. 5.er El personal que tingui el nomenament amb caràcter d'eventual cessarà automàticament en finalitzar el termini per al qual havia estat nomenat.

Art. 6.er Els càrrecs de Secretari de Comissaria, Interventor delegat, Tresorer delegat, Cap de Recaptació en Zona administrada per la Generalitat, Arquitecte, Aparellador i Delineant, es consideraran especialment tècnics i tindran les assignacions que a continuació s'esmenten :

Secretari de Comissaria, 12,000 ptes.

Interventor delegat, 12,000 ptes.

Tresorer delegat, 9,000 ptes.

Cap de Recaptació en Zona, de primera, pessetes 9,000.

Cap de Recaptació en Zona, de segona, pessetes 7,000.

Arquitecte, 9,000 ptes.

Aparellador, 6,750 ptes.

Delineant, 4,000 ptes.

Els càrrecs de Secretari de Comissaria i d'Interventor delegat es consideraran places a extingir.

Art. 7.er El personal subaltern que presta servei a les Comissaries es distribuirà entre els següents càrrecs :

Xofer, 4,200 ptes.

Porter major, 4,000 ptes.

Ordenances de primera, 3,650 ptes.

Ordenances de segona, 3,400 ptes.

Ordenances de tercera, 3,120 ptes.

Guardes, 3,120 ptes.

Art. 8.er Seran adaptats a la categoria d'Ordenances de primera els qui actualment perceben una assignació bàsica superior a 2,800 ptes.

S'adaptaran al càrrec d'Ordenança de segona els qui perceben una assignació superior a 2,100 pessetes i inferior a 2,800 ptes.

Els qui perceben 2,100 ptes. o menys, se'ls assignarà la categoria d'Ordenances de tercera.

Art. 9.er Els porters majors i Ordenances de primera, de segona i de tercera que prestin servei a les Comissaries tindran dret, sempre que no gaudeixin d'habitatge gratuïta en edifici de propietat de la Generalitat o arrendat per aquesta, a una assignació anual de 480 ptes. en concepte d'indemnització per lloguer de casa.

Barcelona, 17 de juny del 1936. — Lluís Companys. — El Conseller de Finances, Martí Es-teve.

(El Projecte de Llei llegit passa a la Comissió corresponent.)

Presentació dels dos Projectes de Llei llegits per l'honorable senyor Conseller de Finances

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Finances.

El Sr. CONSELLER de Finances: Senyors Diputats: A la deliberació del Parlament acabo de tenir l'honor de sotmetre dos Projectes de Llei estretament relacionats, que vénen a establir l'ordenació financera de la Generalitat per al pròxim segon semestre del 1936.

El primer Projecte és el de Pressupostos per a l'esmentat període. El segon, conté les normes d'adaptació del personal adscrit o que exerceix els seus serveis a les Comissaries delegades de la Generalitat.

Vaig a referir-me, en primer lloc, per a exposar-la a la consideració del Parlament, l'orientació general del Projecte de Pressupostos. He de dir abans, que circumstàncies que gairebé no necessiten explicació, presentaven com únics termes d'opció per aquest Pressupost, o una nova pròrroga trimestral o un Pressupost nou presentat a l'aprovació del Parlament en la brevetat de temps que aquest Conseller és el primer de lamentar. Els inconvenients d'una nova pròrroga trimestral estan perfectament especificats en el preàmbul d'aquest Projecte de Llei. Per mandat de l'art. 70 del nostre Estatut interior, els Pressupostos de la Generalitat han d'ésser presentats anualment abans del 1.er de novembre de cada exercici, per al següent. En el cas que després del temps, del termini que dóna l'Estatut interior per a l'aprovació dels Pressupostos, aquests no haguessin pogut ésser aprovats, procedeix una pròrroga trimestral i unes successives pròrrogues, que no poden excedir de quatre. El Pressupost que tenim avui vigent és una pròrroga del Pressupost del segon semestre del 1934. L'anormalitat que ha pesat damunt de la Generalitat i damunt de Catalunya ha fet que aquest Pressupost, prorrogat, primer, pels organismes gestors, que nosaltres vàrem trobar prorrogat també en reintegrar-nos novament als nostres càrrecs de Govern, hagués de sofrir una nova pròrroga per al trimestre actualment en curs. No va creure el Govern, ni creurà, crec jo, el Parlament, que fos procedent anar a una nova pròrroga, no solament perquè presentant un Pressupost nou restablíem la plenitud del règim autonòmic en l'esfera interior de la Generalitat, sinó que, a més a més, per raons ben clares d'ordenació financera, calia procedir a un nou Pressupost. Calia procedir-hi, perquè les pròrrogues que rarament tenen un automatisme absolut, sinó que acostumen a contenir modificacions al Pressupost base, havien introduït en aquest tantes variacions, en el temps que hi ha entre el 6 d'octubre del 1934 i el 1.er de març del 1936, i àdhuc en el trimestre que el Parlament de Catalunya acordà que fos novament prorrogat, que per raons d'eficàcia una nova pròrroga ens semblava que no contribuiria a altra cosa que a pertorbar l'ordenació indispensable del règim financer de la Generalitat. No volent, per tant, el Govern anar a la pròrroga trimestral del Pressupost, s'imposava l'elaboració i la submissió a l'aprovació del Par-

lament, d'un Pressupost nou, Pressupost semestral.

I, abans d'entrar en el seu contingut, vull recordar que en ocasió de la pròrroga avui vigent, la Minoria de Lliga Catalana em va dirigir un amable requeriment per tal que el Pressupost fos pròrroga nova o fos un Pressupost semestral, vingués al Parlament amb el temps necessari per a poder ésser examinat i discutit amb l'atenció que aquesta Llei necessita. Era certament el meu propòsit correspondre a aquest prec de la Minoria de Lliga Catalana. No ha pogut ésser — malgrat que en matèria d'interpretació dels preceptes estatutaris que signifiquen una exigència per a aquest Conseller, sempre he optat per la interpretació restrictiva, més que no pas per la més folgada que em concedís una comoditat en la meua tasca de Conseller — no ha pogut ésser, dic, presentar al Parlament aquest Pressupost, ni amb els dos mesos d'anticipació que jo hauria desitjat, ni tan solament amb un mes, sinó que el presento quinze dies abans de finir el que regeix per l'actual exercici. No ha pogut ésser, senyors Diputats, no solament per raons de les tasques que pesen damunt d'aquesta Conselleria, sinó per una altra raó que apareixerà clara a la consideració dels senyors Diputats. I és que durant aquest temps, encara avui, hem estat pendents per a poder ordenar el Pressupost de tal manera que l'integressin el màxim de recursos i de serveis de la Generalitat, de traspassos i de valoracions acordades per la Comissió Mixta de Traspassos de Serveis o aprovades, quan es tractés de valoracions, pel Govern de la República. Saben els senyors Diputats, que no fa pas més enllà d'unes tres setmanes que el Govern de la República aprovava la proposta de la Comissió Mixta relativa a la valoració dels serveis de Sanitat.

L'última crisi, per altra banda, afectant precisament com a Departament regit per Consellers nous, a Departaments de tanta importància com el d'Economia, el de Justícia i el de Sanitat — aquest darrer que per primera vegada havia d'aplicar uns serveis que li acabaven d'ésser traspassats amb la deguda valoració —, va fer que hagués de concedir un termini que els meus companys em sol·licitaven, i que vaig creure legítim, per tal de poder examinar personalment, per a poder presentar personalment al Consell els Pressupostos dels respectius Departaments.

Permeteu-me per tant, senyors Diputats, que per una vegada, sense infringir l'Estatut Interior en la seva lletra i àdhuc jo crec que en el seu esperit, no vulgui aplicar-lo tan restrictivament, que aquella data del 1.er de novembre que assenyala l'Estatut Interior per la presentació dels Pressupostos a la Cambra, jo no la interpreti en el sentit que si dos mesos es concedeixen per un Pressupost anual, dos mesos haurien d'ésser també per un Pressupost semestral. Permeteu-me que per una vegada m'acolleixi a una interpretació benèvola i demani a la Cambra que per aquesta circumstància, que més que afectar-me personalment presenta dificultats objectives per a poder tenir abans dels dos mesos d'expirar un Pressupost, un nou Pressupost a l'aprovació del Parlament, tingui per aquesta vegada una excepció, ja que no es pot

tenir pel successiu, sobretot si preval — com crec que prevaldrà sempre en aquest banc del Govern —, que els Pressupostos de la Generalitat han d'ésser presentats anualment i que, salvant circumstàncies excepcionals — aquelles excepcionals que l'Estatut Interior vol donar —, els exercicis es clouran el 31 de desembre de cada any i no hi haurà possibilitats de noves pròrroques que són sempre i representen sempre una pertorbació per la marxa pressupostària en el país.

Malgrat d'aquesta espera forçada per tantes circumstàncies, encara no poden anar al Projecte de Pressupostos que acabem de presentar, serveis i recursos que havien figurat ja en el Pressupost semestral del 1934. Em refereixo als serveis d'Ordre Públic i a la seva contrapartida actual en el Pressupost d'ingressos, que és l'import de Drets Reals.

És cert que els serveis d'Ordre Públic han tornat a ésser atribuïts a la Generalitat; millor dit, respecte aquests serveis, ha estat establert l'estat de dret que hi ha en l'Estatut de Catalunya i que avui, mal sigui en un període transitori que equival a aquella assumpció de la direcció dels Serveis per l'Estat que preveu el mateix Estatut, de fet tenim avui l'Ordre Públic restablert a la situació jurídica que l'Estatut de Catalunya ordena. Malgrat d'aquesta circumstància, diem que en allò que fa referència al Pressupost, equival a tenir novament els serveis d'Ordre Públic a càrrec de la Generalitat, perquè les despeses, àdhuc en el període transitori, són a càrrec de la Generalitat. I no han pogut ésser aquests serveis introduïts en el Projecte de Pressupost que es presenta, i no ho han pogut ésser per la raó següent: A partir del 6 d'octubre, el Govern de la República en matèria d'Ordre Públic, abans de la Llei del 2 de gener i després de la Llei del 2 de gener, ha infringit l'Estatut de Catalunya. L'Estatut de Catalunya preveu, en circumstàncies excepcionals, que l'Estat assumeix la direcció dels Serveis d'Ordre Públic. Això vol dir que l'Estat en aquests casos té dret a canviar els comanaments i a fer-se càrrec de la direcció dels Serveis; però allò a què no té dret mai l'Estat en règim estatutari, és a incautar-se totalment dels Serveis, i a incautar-se'n de tal forma que inclús el que era la seva contrapartida en el Pressupost de despeses es suprimeix per un Decret i se li treu a Catalunya l'impost de Drets Reals que totalment li havien estat cedits; i es suspèn, inclús durant un període, la contribució territorial, i es deixa a les finances de la Generalitat sense recursos i es deixen els Serveis de la Generalitat sense els Drets que el Govern, per l'Estatut, té pel seu exercici.

Conseqüències en el Pressupost d'aquesta infracció evident de l'Estatut de Catalunya per part del Govern de la República en els temps de la situació radical-cedista, són claríssimes. La Comissió Mixta de traspasos de serveis, havia practicat una valoració en els serveis d'Ordre Públic, que és la que es tradueix en el Pressupost del 1934; però posteriorment, tractant el Govern de la República a Catalunya, en la mateixa forma que qualsevol província del reste del territori de la República, fa en matèria d'Ordre Públic, tot allò que l'Estat vol, sense atènyer-se absoluta-

ment a cap circumstància. Organitza novament — en molts casos jo m'atreveria a dir desorganitza — els Serveis d'Ordre Públic; i ens trobem avui que cal meditar, que cal que el Govern pensi, que cal que la Comissió Mixta i àdhuc el Govern de la República pensin que aquella valoració de Serveis practicada l'any 1934, és la mateixa valoració de serveis que ha d'aplicar-se avui, quan es tracti en realitat d'un nou traspàs dels Serveis d'Ordre Públic a la Generalitat. És per això que si haguéssim volgut contenir les xifres d'aquests serveis en el Pressupost que acabem de llegir, necessàriament les hauríem d'enquadrar dintre d'aquelles partides, dintre d'aquells conceptes i d'aquelles xifres amb què vénen fixades en el Pressupost del 1934; però el Govern de la Generalitat no vol prejudicar aquesta qüestió, no creu que convingui prejudicar aquesta qüestió.

Per altra banda, si l'any 1934 els recursos, els ingressos que foren la contrapartida als serveis d'Ordre Públic, varen ésser la contribució territorial, avui, en virtut de tenir la Generalitat traspasats els serveis d'Obres Públiques, la contrapartida, en la compensació de la contribució territorial, ve especialment referida al Pressupost d'Obres Públiques. És cert que la Comissió Mixta de Traspasos de Serveis, per acord unànim — no crec que reveli cap indiscreció — té acordada la proposta de cessió de l'impost de drets reals, que vindrà a fer de compensació en part als serveis d'Ordre Públic, a partir del 1.er de juliol. Manca, si no s'ha aprovat avui — que no ho crec —, manca la definitiva aprovació del Govern de la República. Serà, però, aprovat; en tinc l'absoluta seguretat, n'és garantia aquesta unanimitat de la Comissió Mixta en la seva proposta. Però manca aquest acord, aquesta aprovació definitiva, i per tant, avui no podem dir en termes d'absoluta realitat, que l'impost de drets reals sigui de la Generalitat, encara que la imminència es pugui donar per absolutament segura i descartada.

(*Entra a la Cambra l'honorable senyor Conseller d'Obres Públiques.*)

Aquesta exclusió dels serveis d'Ordre Públic i de l'ingrés corresponent a l'impost de drets reals, causarà, encara que vingui amb la mateixa data que entraran en vigència els nous Pressupostos, una pertorbació en els serveis de la Generalitat i al seu ordenament financer? No. Està previst; ho estava ja en els Pressupostos anteriors que quan vinguin traspasos nous, i en conseqüència valoracions noves, es pugui fer l'adaptació corresponent i si cal un Pressupost suplementari que vingui a donar estat de perfecta legalitat als nous serveis i als nous recursos, sense que la marxa dels primers ni la marxa financera de la Generalitat se'n ressentin poc ni molt.

Entrem en el contingut d'aquest Projecte de pressupostos. Ascendeix per mig any a la xifra de 64.234,621'25 ptes. La comparació global amb el de l'any 1934 és difícil en el Pressupost de despeses i fàcil, en canvi, en el Pressupost d'ingressos. Difícil en el Pressupost de despeses perquè manquen, com he explicat abans, els serveis d'Ordre Públic i hi ha, en canvi, en virtut de noves valoracions, els d'Obres Públiques, el de Treball i els de Sanitat. Fàcil en els ingressos, perquè consi-

derats per conceptes, són aquests exactament els mateixos del segon semestre del 1934. No obstant, traduït en xifres el Projecte per aquest any, representa en comparació al del segon semestre del 1934, un augment en total de 7.923,433'25 ptes., i un augment en relació al Pressupost vigent, és a dir, en relació a la pròrroga aprovada per aquest Parlament de 2.828,344'07 ptes. per tot aquest semestre.

Aquesta diferència de xifres en una identitat de conceptes té, però, senyors Diputats, una explicació clara; d'una banda, les valoracions de serveis aprovades fins avui, excloses les d'Ordre Públic i excloses també del Pressupost d'ingressos l'import dels Drets Reals, el que significa un excedent de prop de 7.000,000 de pessetes, per allò que fa referència als serveis en relació als recursos. És a dir, que la part de serveis avui atribuïts a la Generalitat, té, en xifres rodones, un cost superior a uns 7.000,000 de pessetes, per allò que fa referència als recursos que té cedits, i una vegada estiguin traspassats els serveis d'Ordre Públic i sigui cedit en compensació l'impost de Drets Reals, aquesta diferència representarà, en xifres rodones, uns 15.000,000 de pessetes en un any.

Naturalment, que això no marca ni pot marcar un dèficit per al Pressupost de la Generalitat d'aquesta xifra, perquè, encara que aplicat amb una lentitud, amb una recança per part dels organismes de l'Estat que més d'una vegada han creat dificultats a la Generalitat de Catalunya, ja previstes des dels primers mesos de l'any 1934, aquestes coses amb un excedent de les valoracions de serveis en relació a les valoracions de recursos, i aleshores, pels mitjans que estableix aquest Decret, l'Estat ha de subvenir en forma d'aportacions metàl·liques a la diferència que hi ha entre la valoració dels serveis i la valoració dels recursos. De manera que una de les partides que figura en el Pressupost d'ingressos, i que té una importància d'una certa consideració, una partida que arriba en xifres rodones a uns 5.000,000 de pessetes com a terme mig, de la diferència actual i de la que es preveu, substitueix una partida que en el Pressupost de l'any 1934 es xifrava tan sols en 500,000 pessetes, i aquesta és una de les raons principals per les quals ve aquest augment sobre el Pressupost del 1934.

D'altra banda hi ha per justificar aquest augment assenyalat als ingressos en relació als del 1934, tot i ésser el mateix, una altra raó claríssima. Saben els senyors Diputats que el règim financer de la Generalitat previst per l'Estatut es basa essencialment en la flexibilitat dels recursos que es cedeixen a la Generalitat. Molt discutit ha estat el règim financer que l'Estatut ens assigna, però jo puc dir, senyors Diputats, que si en lloc d'optar per aquest sistema de cessió de recursos, en lloc de lliurament de quantitats o participacions a la Generalitat, els serveis haurien quedat estancats en allò que fan referència a l'utilització de crèdits pressupostaris des de la seva cessió, fins a venir una de les revisions previstes per l'Estatut. No així avui, que l'Estat quan cedeix uns recursos a la Generalitat sap, per endavant — i no representa cap avantatge per a la Generalitat, sinó que implica una posició de justícia —, sap que els

recursos que li cedeix amb una valoració determinada, en el moment del traspàs dels serveis, aquesta valoració, quan arriba a la revisió quinquennal, serà augmentada en molts casos considerablement, no precisament en virtut de l'aplicació de nous impostos, sinó pel major rendiment que la Generalitat de Catalunya sabrà treure d'aquell impost, part pel creixement normal dels impostos, i en part també per la major vigilància i per la cura més perfecta que la Generalitat posi en l'administració d'aquests serveis.

(Entren a la Cambra els honorables senyors President de la Generalitat i senyor Conseller de Sanitat i Assistència Social.)

Per això sense que cregui que hagi d'escandalitzar a ningú de fora de Catalunya, puc dir que la contribució territorial que fou xifrada en la seva valoració en 43 milions de pessetes, dona ja abans del 1935 una xifra de 50 milions de pessetes i tinc la confiança, la seguretat plena, que aquesta contribució territorial, tan poc curada per part de l'Estat, amb la nostra diligència i sense recarregar-la, podrà portar-nos a rendiments superiors i ésser una de les bases per les quals al mateix temps que se'ns traspassa un servei amb una valoració, aquest servei creixi, aquest servei pugui seguir pujant, evolucionant, i tenir a Catalunya no sols la prestació a què ens tenia acostumats l'Estat central, sinó el desenrotllament que les necessitats de Catalunya en un estat superior de civilització, que espera sempre portar a terme el Govern de la Generalitat, podrà tenir i tindrà una consignació pressupostària adequada.

Dels Pressupostos presentats avui, els que — prescindint dels que tenen una valoració nova — representen un augment, hi ha el Pressupost de Cultura que representa en relació al de l'any 1934 un augment en un semestre de 2.032,000'61 ptes. i tinc la seguretat que a cap senyor Diputat no sols no l'escandalitzarà, sinó que no li produirà ni la més petita estranyesa que de l'any 1934 al 1936 el Pressupost de Cultura porti aquest augment. D'una banda, el catalanisme ha tingut sempre en totes les seves manifestacions, com una de les aspiracions vitals, la de fer que Catalunya sigui representada i sigui coneguda, més que per cap altra manifestació, per les excel·lències de la seva cultura i d'altra banda, perquè saben els senyors Diputats que així com tots els altres serveis, els uns ja avui, als altres properament, tindran llur valoració i, per tant, rebran de l'Estat no les partides en forma d'aportacions metàl·liques, sinó la seva compensació en recursos valorats, els serveis de cultura en canvi, per aquells articles de l'Estatut que tots encara lamentem avui i que en el curs de la nostra autonomia lamentaren tantes vegades com es presenti el cas concret, els Serveis de Cultura no tenen valoració adequada i en no tenir valoració adequada no vol pas dir que haguem de deixar petrificats els serveis de Cultura a aquells rudimentaris, fruit no obstant d'un esforç magnífic, que havien realitzat les Diputacions i la Mancomunitat, per a poder donar al país el grau de cultura que necessitava.

Per exemple, ve en aquest Pressupost una partida xifrada en 860,000 ptes., de l'assignació que la Generalitat porta en col·laboració a l'obra de la

Universitat Autònoma. Catalunya, la Generalitat, no es pot desentendre de la seva Universitat. L'Estatut ens dóna una opció entre fer a Catalunya una Universitat o anar, a petició de la Generalitat, a un règim d'Universitat autònoma. Per raons que ara jo no haig d'explicar, el Govern de la Generalitat ha optat per aquest segon sistema. Ara bé: si hi ha un sistema universitari mixte, si en el Patronat la Generalitat hi té una representació paritària en relació a la que hi té l'Estat, la Generalitat de Catalunya no pot desentendre's econòmicament de la Universitat; no pot desentendre's'n econòmicament, en primer terme per aquesta mateixa raó que si en altres aspectes li dóna una igualtat de drets, no vol estar, en allò que representa una obligació seva, sinó en una igualtat, en una manifesta inferioritat, en una flagrant i gairebé vergonyosa inferioritat en relació amb l'Estat.

Però és que, per altra banda, els mitjans amb què l'Estat ha anat acudint als serveis de la Universitat són tan migrats, ho han estat tant sempre, ho segueixen essent avui encara amb un grau superior al d'abans, que en el règim que sigui, en el d'Universitat pròpia o en el d'Universitat mixta, que és l'actual, no podem parlar d'una veritable Universitat, d'una Universitat que mitjanament correspongui a la missió que ha de realitzar Catalunya si al mateix temps no disposa dels recursos econòmics indispensables. I massa durant aquests dos anys la Universitat ha tingut damunt d'ella el càstic que s'havia volgut infligir i es va infligir al Govern de Catalunya i que per lleis excepcionals es féu extensiu no solament a nosaltres, els homes de Govern, sinó que es féu extensiu a tot el nostre poble i és per això que el Govern de la Generalitat atén en el Pressupost a la necessitat en què es troba la Universitat de Barcelona.

Atén també en aquest mateix pressupost de Cultura a l'obra indispensable de cultura primària i de cultura tècnica que el nostre poble necessita. S'ajuda, per mitjà de beques, votada la llei per aquest mateix Parlament, a què tingui una realitat aquell precepte constitucional, incorporat també al nostre Estatut Interior, que la República i la Generalitat han de fer possible l'accés en els ensenyaments superiors d'aquells ciutadans que estiguin mancats de mitjans econòmics. A més a més, insisteix en una obra educativa, en una obra que es tradueix en diverses institucions iniciades les unes, encara no començades les altres, en Pressupostos anteriors, una obra de colònies escolars, una obra de beques pels ensenyaments tècnics, una obra que ha començat ja a fer-la en institucions de cultura especial, com les Escoles de Pintura i Escultura de Tarragona, com l'Escola de Paissatge d'Olot, que ha volgut la Generalitat que en aquest Pressupost aquestes obres no quedin interrompudes sinó que segueixin l'evolució que dignament mereixien.

Ve àmpliament dotat el pressupost d'Obres Públiques, no perquè hàgim d'anar a realitzar l'obra ideal, l'obra que tots els catalans tenim dret a somniar en matèria de comunicacions i altres obres públiques, però sí a donar-li un impuls que fins ara no havien pogut tenir. Amb la valoració d'aquest servei traspassat de l'Estat a la Generalitat, amb les atencions que ja les

antigues Diputacions prestaven a aquest servei, el Govern de la Generalitat vol que una vegada més Catalunya tingui els serveis d'Obres públiques no solament en el mateix nivell del país millor d'Espanya, sinó que a simple vista es pugui remarcar la seva excel·lència. És cert, ens hi trobem en aquests serveis i en molts altres, que Catalunya, per aquells afanys d'ascendir en el nivell mitjà de civilització i de riquesa del poble, s'havia avençat i havia suplert moltes de les facultats de caràcter estatal; ho han remarcat diversos polítics i economistes — recordo unes encertades paraules del senyor Cambó remarcant aquesta mateixa característica —. És cert que aquest avenç de Catalunya a realitzar obres que en altres llocs d'Espanya les realitzava exclusivament l'Estat, va representar que els Pressupostos de les Diputacions de Catalunya, que els mateixos pressupostos de les Corporacions locals més importants de Catalunya, anessin carregats amb serveis que en altres llocs d'Espanya o els realitzava l'Estat o, cosa més freqüent, deixava completament de realitzar. Avui, sortosament, aquesta falla de l'Estat ve en certa manera corregida perquè ja no estem suplint funcions d'Estat, sinó que és realitzant funcions encomanades a la Generalitat que podem portar a terme aquestes obres. I així, malgrat que en tota la terra catalana, ja abans de l'adveniment de la República i de la instauració de l'autonomia, hi havia una xarxa de carreteres provincials o procedents de l'època de la Diputació, que era un motiu legítim d'orgull pels homes que la regien, avui Catalunya aspira a continuar aquella obra, aspira a millorar els serveis tants anys deficients de l'Estat en aquesta matèria, i aspira encara a realitzar i a perfeccionar aquesta obra amb noves aportacions, amb nous plans, pels quals no s'ha volgut regatejar per aquesta Conselleria ni per tot el Govern l'ajut econòmic, l'augment que havia de representar en el Pressupost de la Generalitat.

Ve augmentat també el pressupost de Justícia i Dret en relació al Pressupost del 1934 en la xifra de 493,774'92 ptes. Vénen d'una banda aquests augments, del creixement que han anat tenint institucions encomanades a la Generalitat de Catalunya, l'ampliació, per exemple, d'acord amb la llei, del Tribunal de Cassació; però ve sobretot incrementat aquest pressupost per una partida que és un deure ineludible de Govern, que és la partida corresponent a les dietes que s'han de donar als membres que constitueixen les Junes Arbitrals per a l'aplicació de la Llei de Contractes de Conreu. El Govern de Catalunya ha fet de l'aplicació d'aquesta llei un dels seus postulats i ha volgut que no sols d'una manera formulària per la declaració eloqüent de l'honorable senyor President a la Cambra, sinó en actes de cada dia, l'aplicació d'aquesta llei, l'aplicació justa d'aquesta llei, no pogués ésser diferida ni menys abandonada. Per tant, en l'obra de cada dia, en tasques aparentment no relacionades en aquesta llei com les d'uns pressupostos, s'ha volgut dotar la Conselleria de Justícia amb els mitjans indispensables perquè tots els catalans, els propietaris i els conreadors, cadascú pels seus drets, tingui en l'aplicació lleial d'aquesta llei la garantia de què el que

a Catalunya es fa en matèria de reforma dels contractes de conreu ha d'ésser en virtut de la llei, per manament de la llei i per acords de Govern que han d'ésser realitzats.

Representa també un augment el de Treball, d'1.529,700 ptes., que ve compensat per les corresponents valoracions. I el d'Obres Públiques, al qual em referia abans, té un augment de pessetes 15.625,508'32 només que per aquest semestre, tenint en compte, naturalment, que l'any 1934 la Generalitat no tenia encara traspasat ni valorat aquest servei, i avui, en canvi, ja li té. El de Sanitat augmenta d'1.239,647'35 ptes., també pel mateix motiu. La valoració de Sanitat, com explicava abans a la Cambra, acaba d'ésser feta recentment, i per consegüent ve traduïda en aquest Pressupost no precisament en la suma d'allò que hi destinava la Generalitat i que ve ara en la nova valoració, sinó tenint en compte una part de les despeses de la Generalitat en matèria sanitària que representaven, no atencions pròpies que hagués volgut cobrir la Generalitat, sinó una anticipació, una preparació dels serveis que un dia o altre haurien d'ésser traspasats.

Ve també un augment d'1.359,619 ptes. el d'Assistència Social, en part — no totalment, en part — compensada per una nova valoració, tenint en compte que el Govern de la Generalitat en les circumstàncies actuals, en l'estat de necessitat en què es troba el nostre poble, no pot deixar desatesa aquesta obra d'assistència social, sinó que, cada dia més, aspira, no solament a conservar-la, sinó a engrandir-la.

Aquests, senyors Diputats, són els principals augments, les variacions que ofereix el Pressupost de despeses de la Generalitat, comparant el projecte que acabo de llegir amb l'elaborat pel segon semestre de l'any 1934.

Figura també en aquest projecte una quantitat total, equivalent a 7.500,000 ptes. que ve en la partida especial, en la columna especial d'extraordinaris, perquè ha d'ésser proveït amb emprèstit, que ve figurant en tots els Pressupostos aprovats pel Parlament de Catalunya. L'emissió d'aquests 7.500,000 ptes. està autoritzada per la Llei del 30 de març d'aquest any. I ja que som a parlar d'aquesta partida especial del nostre Pressupost, he de fer a la Cambra un aclariment. En virtut d'aquesta Llei del 30 de març, s'autoritzava al Govern de la Generalitat per a posar en circulació Obligacions de Tresoreria fins a un total de 120,000 títols, equivalents a 60 milions de pessetes. Actualment les Obligacions de Tresoreria autoritzades pel Govern de la Generalitat no arriben a 41.250,000 ptes., que són exactament les mateixes que vàrem trobar nosaltres autoritzades quan ens vàrem reintegrar als nostres llocs de govern el dia 1.er de març d'aquest any.

Sortosament, una administració, que no crec que sigui immodèstia qualificar d'austera, de la Generalitat, ha permès que aquella autorització, fins els 60 milions, en allò que fa referència a actes del Govern actual, quedés intacta, perquè els títols posats en circulació no arriben encara a cobrir l'autorització feta amb anterioritat a nosaltres. És evident que en virtut d'aquests 7.500,000 ptes. que es consignen en el Pressupost

extraordinari, caldrà amb tota seguretat anar, dintre els límits d'aquella llei, no arribant al límit màxim d'aquella llei, a autoritzar noves obligacions. Però aquest Conseller i el Govern de Catalunya tots saben que en l'estima d'aquestes obligacions hi va avui xifrat l'únic índex de crèdit bursàtil que té el Govern de Catalunya, prescindint d'aquelles altres obligacions provinents de les extingides Diputacions catalanes i l'estimació que tenen en el públic aquestes Obligacions de Tresoreria de la Generalitat, que marquen clarament la solidesa de les finances i jo crec la confiança popular al Govern que regeix la Generalitat, encara que això pugui representar immodèstia, ens obliga a nosaltres a obrar amb la màxima cautela en tot allò que fa referència a fer ús del crèdit que el Parlament ens té conferits i ens té autoritzats per a emetre.

Complement d'aquest projecte, senyors Diputats, és el que regula les categories i les assignacions del personal que presta els seus serveis a les Comissaries de la Generalitat de Catalunya. Ve aquest projecte per a servir dues finalitats: la primera, regular i unificar entre si les categories i assignacions d'aquest personal, i en allò que sigui possible, adaptar-lo i unificar-lo amb les assignacions i les categories que té el personal de la Generalitat que presta els seus serveis a Barcelona. Múltiples problemes i dificultats ha presentat aquesta adaptació. Saben els senyors Diputats que la retribució que les antigues Diputacions assenyalaven als seus funcionaris eren distintes, no solament quant al seu montant, sinó també respecte a la categoria que els donava. I no solament hi havia aquesta desigualtat aleshores justificada ja que es tractava de Corporacions independents, sinó que existia, a més a més, una en quant el nom i les categories, a la nomenclatura i el rang que es donava a aquests funcionaris. I no obstant, per virtut de la instauració de l'autonomia, tot aquest personal va passar a ésser personal de la Generalitat de Catalunya, i aquesta es va trobar aleshores i s'ha trobat des de la seva reinstauració amb una diversitat de nomenclatures i de retribucions en el que fa referència a aquest personal de les tres extingides Diputacions de Lleida, Girona i Tarragona; amb una diferència també ostensible quant a les assignacions i quant a la categoria d'una Diputació en relació a l'altra. És per això que no podent-se resoldre cas per cas, els problemes que això suscitava, hem anat a una regla general que permet, d'una banda, la unificació total de designacions i de categories a tot el personal que presta servei a la Generalitat. Les úniques categories, fins que hi hagi un Estatut de Funcionaris vigent, a tot Catalunya, tret naturalment del personal tècnic especialitzat, seran per al personal administratiu, Auxiliar segon, Auxiliar primer, Oficial segon, Oficial primer, Cap de Negociat segon i Cap de Negociat de primera. I aquí tanquem el límit d'aquestes categories, perquè si bé és cert que en algunes Comissaries existeixen avui funcionaris que tenen la designació de Caps de Secció, és evident que la funció que realitzen, amb la funció purament de tràmit que s'ha anat assignant a les Comissaries, no és l'equivalent a un Cap de Secció, i ens semblava

que era una incongruència que Departaments centrals de la Generalitat, tan importants com el de Presidència, com els d'Economia, Sanitat, Cultura, no tinguessin cap Cap de Secció i, en canvi, que a les Comissaries hi haguessin Caps de Secció.

Queden, per tant, salvant en allò que fa referència a la retribució, tots els interessos reconeguts i tots els drets reconeguts fins avui; queda limitada la categoria d'aquests funcionaris al Cap de Negociat de primera, i pels funcionaris de categoria inferior, pels compresos en la denominació d'auxiliars, o sigui Auxiliars segons i Auxiliars primers, la retribució que se'ls hi assenyalava, posant en pràctica la tendència del Govern especialment de protegir les classes més necessitades, aquestes dues categories queden exactament amb el mateix sou que tenen els funcionaris que presenten servei a Barcelona; en canvi, a partir de la categoria d'Oficials, d'Oficials segons fins a Cap de negociat de primera, hi ha, no solament per raó de la diferència de cost de vida entre la capital i les altres ciutats, sinó especialment tenint en compte que no fent-ho així l'augment que haurien gaudit els funcionaris per aquestes regles d'adaptació, hauria estat tant més important quant més alt estigués el funcionari al qual s'haguessin aplicat. Així s'ha de fer una reducció progressiva, de tal manera que en els quatre graus va augmentant la reducció de 500 en 500 ptes., de manera que comença en 500 ptes. per al grau d'Oficial segon i acaba en 2,000 ptes. de reducció per als Caps de Negociat de primera.

És possible, senyors Diputats, que analitzant cas per cas hi puguin haver per aquestes regles d'adaptació, que necessàriament han de tenir un caràcter de generalitat, funcionaris perjudicats, no, ni un; funcionaris no beneficiats, tampoc, ni un; però si uns funcionaris que siguin més beneficiats que no pas uns altres, uns que essent d'una categoria de 3,700 ptes., per exemple, augmentin amb 1,300 ptes., perquè passin a 5,000, i, en canvi, uns altres no augmentin més que amb 1,000, perquè passin de 5,000 a 6,000 ptes., per exemple. Però el Govern ha volgut preveure que àdhuc en aquells casos en què per l'aplicació d'aquestes regles automàtiques uns funcionaris haguessin de quedar amb la mateixa assignació exacta que avui tenien, no solament que no perdessin cap dret, que no ho podia fer, sinó que no deixessin d'obtenir uns beneficis, i per a aquests funcionaris, pocs, realment, s'assigna amb caràcter de Llei, de Llei no de vigència limitada com el Pressupost, sinó d'una llei ordinària, una gratificació, per concepte de llei, equivalent a 600 ptes. anuals, que supleixi la diferència, l'augment, el benefici que rebran per augment de categoria o d'assignació de plantilla els altres funcionaris.

Tinc la seguretat de què amb aquest Projecte de Llei, les aspiracions justes del personal que presta els seus serveis fora de Barcelona, seran, si no íntegrament satisfetes, almenys el suficientment ateses, perquè, en primer lloc, poguem ordenar suficientment el règim del nostre personal, i al mateix temps perquè obtinguin la millora que de tant temps venien demanant. En aquesta situació queda el personal de la Generalitat, i el Govern ha volgut — precisament perquè entenia

que aquesta era l'obra de màxima urgència, i perquè representa ja, malgrat haver-se fet amb una modèstia que és la que ens obliga en tots els nostres actes, representa ja una quantitat important de pessetes —, ha volgut deixar íntegra per al Pressupost vinent, i abans del Pressupost vinent per a un Estatut de Funcionaris, la situació de tot el personal de la Generalitat, situació que d'una banda cal deixar regulada d'una manera definitiva per una Llei del Parlament de Catalunya, que no haguem d'acudir novament a reglaments de les antigues Diputacions, que eren fets especialment per a una d'elles, i que, per tant, no poden tenir el caràcter de generalitat, o que, en altres casos, cauen ja en l'anacrònic pel seu contingut.

El Govern de la Generalitat — i voldria que fos la darrera vegada que s'ha de prometre això a la Cambra i que aviat es tradueixi en una realitat, com espero — el Govern de la Generalitat presentarà, dintre d'aquest semestre el seu Estatut de Funcionaris a l'aprovació del Parlament de Catalunya, i amb l'esperança fonamentada de què amb aquest Estatut i amb el pressupost vinent, podrà no solament ésser ja regulada per una llei la categoria i l'assignació del personal, sinó, sobretot, que es podrà donar satisfacció a l'aspiració dels funcionaris més modestos que augmentats i tot l'any 1934, tenen novament necessitat de què se'ls posi en situació decorosa de viure i de prestar els seus serveis de la manera que han d'ésser retribuïts els seus serveis al Govern de la Generalitat. Deixem, per tant, aquest problema de caràcter general, el que afecta especialment als funcionaris de Barcelona, per a l'Estatut de Funcionaris, per al pressupost vinent, i donem-nos per satisfets de què ja en aquest pressupost puguin tenir la seva regulació adequada els funcionaris que presten els seus serveis a les Comissaries Delegades.

I gairebé res més. Amb dificultats, superant obstacles, els uns derivats de la situació anòmla creada a Catalunya per la suspensió inconstitucional del seu Estatut, i els altres derivats de dificultats objectives nascudes de la realitat mateixa, el Govern de la Generalitat va fent el seu curs, l'autonomia va ampliant-se, va prenent efectivitat en la realitat viva de Catalunya, i tinc la modesta aspiració que aquest projecte de Pressupost, si altra cosa no, representarà un pas més cap aquest terreny de la normalitat estatutària i constitucional de Catalunya. Massa, durant aquests anys passats, s'havia parlat de la destrucció de l'Estatut de Catalunya. Sortosament, avui, senyors Diputats, contra tots els mals averanys, l'Estatut de Catalunya està en la seva plena integritat restablert, en dret, a la Generalitat de Catalunya. Manca encara, certament, acomplir l'obra dels traspassos de serveis i de les valoracions, que són el complement, que són l'efectivitat d'aquesta plena vigència de l'Estatut. Tots nosaltres, el Govern i els senyors Diputats, sentim l'emoció d'assistir a una obra de reconstrucció nacional, a cada pas que donem, perquè tingui efectivitat el règim econòmic de Catalunya.

Era un dia; en un moment solemne de Catalunya, en el moment d'establir-se la Mancomunitat, que el seu president i fundador deia que la

lluïta de Catalunya per les seves llibertats equivalia a la llegenda quasi mitològica que hi ha als començaments de totes les civilitzacions i de totes les literatures. Jo crec que tots els senyors Diputats senten sovint el calfred d'assistir a una nova fase d'aquesta lluita per a afermar, per a mantenir i per a augmentar les llibertats a què té dret el nostre poble. Un Pressupost, en un país regit normalment, representa sempre una obra de Govern cabdal, i per tant en un país en plena reconstitució equival a una fita en el seu camí ascendent cap a la plenitud de les seves llibertats. Ja que no sols per la modèstia de la meua persona, sinó per les circumstàncies encara irregulars, per la imperfecció en què encara avui ha de traduir aquest i rèsu post una realitat també imperfecta, no aspira certament que aquest projecte de Pressupost representi també una fita per a les llibertats del nostre poble; en tinc prou amb saber que representa un impuls més cap a l'obra constructiva dels nostres dies, l'obra que està encomanada a la nostra generació, i que si no una fita, almenys podrem deixar les coses suficientment ordenades, les coses en un estat tal que, o aquests mateixos Consellers o els que vinguin a succeir-los, puguin edificar amb els materials que nosaltres els haguem deixat, aquella Catalunya futura que tots nosaltres somniem i que jo tinc la seguretat que de l'esfera del somni podrà aviat descendir a la de la realitat. (*Molt bé!, Molt bé! i aplaudiments als bancs de la Majoria.*)

Lectura d'un Projecte de Llei regulant els contractes d'arrendament de finques urbanes

«DECRET»

Com a President de la Generalitat, a proposta del Conseller de Justícia i Dret i d'acord amb el Consell Executiu,

He resolt,

Autoritzar el Conseller de Justícia i Dret per a presentar al Parlament de Catalunya un Projecte de Llei regulant els contractes d'arrendament de finques urbanes.

Barcelona, 15 de juny del 1936. — Lluís Companys. — El Conseller de Justícia i Dret, P. Comes i Calvet.»

(*L'honorable senyor Conseller de Justícia i Dret passa a ocupar la Tribuna de Consellers i dóna lectura al següent Projecte de Llei, que passa a la Comissió:*)

«AL PARLAMENT DE CATALUNYA

L'art. 11 de l'Estatut reconeix a la Generalitat la facultat legislativa en matèria de Dret Civil. Per tal d'evitar dubtes i interpretacions errònies, és urgent determinar el dret aplicable al nostre territori en matèria d'arrendaments de finques urbanes i estatuir, sens perjudici d'ulteriors regulacions, normes que recullin les necessitats del moment present.

Per tant, el Conseller de Justícia i Dret, d'acord amb el Consell Executiu, té l'honor de sotmetre a la deliberació del Parlament el següent

PROJECTE DE LLEI

Art. 1.er Mentre el Parlament de Catalunya no legisli altra cosa, s'aplicaran al nostre territori el Decret del Govern de la República del 29 de desembre del 1931, que regula els contractes d'arrendaments de finques urbanes, també, en quant escaigui, les successives variacions introduïdes en la matèria, pels Decrets de l'11 de març i 16 de juny del 1932, 2 de juny del 1933 i 2 d'agost del 1934, i preferentment les normes següents:

Primera. — Els industrials o comerciants que portin cinc o més anys ocupant, en arrendament, una mateixa finca o local, on exerceixin llurs negocis habituals i els quals llogaters no els són aplicables les excepcions de l'art. 2.ª del Decret del 29 de desembre del 1931, tenen dret a subarrendar, posant-ho notarialment o judicialment a coneixement de l'arrendador, sempre que el subarrendament vagi acompanyat de la venda o traspàs, en document públic, de l'establiment o del negoci, a favor del subarrendatari, que respondrà solidàriament, amb el primer llogater, del preu d'arrendament.

Els rebuts del llogater s'estendran a nom dels dos responsables solidaris, per bé que hauran de presentar-se directament al subarrendatari. Si aquest no fa efectiu el rebut, a la seva presentació, l'arrendador el requerirà notarialment — les despeses notariales seran a càrrec dels llogaters — per tal que pagui, i no fent-ho dintre de les quaranta-vuit hores quedarà expedita l'acció solidària contra qualsevol dels dos responsables.

Segona. — En el cas que aquí es regula, no tindrà aplicació l'apartat d de l'art. 5.º del Decret del 29 de desembre del 1931, que eximeix l'arrendador de la pròrroga forçosa prevista a l'art. 1.er del dit Decret, quan sense el seu permís, l'arrendatari subarrendi el local arrendat.

Tercera. — Si el comerciant o industrial, arrendatari per durant cinc o més anys, d'un local on exerceixen llurs negocis han d'abandonar-lo contra la seva voluntat, pel motiu assenyalat en l'apartat e de l'art. 5.º de l'esmentat Decret del 29 de desembre del 1931, ultra els drets que aquest precepte els atorga, tindran el d'ocupar, amb preferència a tot altre llogater, i pel just preu, un local similar (tenda o pis) en el nou immoble que en el mateix terreny construeixi el propietari.

A falta d'acord, el just preu serà fixat pericialment per dos arquitectes, respectivament designats per cada una de les parts interessades.

Si no hi hagués avenença en la fixació del preu d'arrendament per part dels dos arquitectes, resoldrà inapel·lablement la diferència un tercer arquitecte, nomenat de comú acord pels interessats, i en defecte d'acord, pel Jutge de Primera Instància del lloc on radiqui la finca, al qual es podrà dirigir la part més diligent, invocant actuacions de jurisdicció voluntària.

El comerciant o industrial que vulgui fer ús del dret que aquest apartat segon els reconeix, haurà de notificar notarialment al propietari la seva decisió d'utilitzar-lo, tan bon punt l'hagi presa, i sempre abans que el nou immoble estigui enllestit i en situació d'ésser ocupat.

Quarta. — Les finques a què parla l'art. 10 del Decret del 29 de desembre del 1931, solament podran ésser constituïdes a favor de l'arrendador en la quantitat màxima que el dit article autoritza, per respondre del compliment del contracte i s'hauran d'ingressar, precisament, a la Caixa d'Estalvis de la Generalitat de Catalunya.

És nul tot pacte contrari a la present ordenació, i la seva infracció comportarà una multa del doble al quintuple de la quantitat import de la fiança, la qual multa haurà de pagar l'arrendador, a requeriment del Departament de Finances de la Generalitat, en el termini que se li fixi, i sota comminació d'apremi.

El Conseller de Finances dictarà un Decret regulant la forma de constitució de la fiança, l'interès que hagin de devengar les quantitats per tal concepte ingressades a la Caixa d'Estalvis de la Generalitat, i la manera de fer efectives les multes a què donin lloc.

Cinquena. — La comptència judicial assenyada a l'art. 14 del repetit Decret del 29 de desembre del 1931, per la seva naturalesa i finalitat, exclou la validesa de tot pacte en contrari, i, per tant, no permet la invocació ni l'aplicació de les regles processals de submissió, contingudes en l'art. 56 i següents de la Llei d'Enjudiciament Civil.

Art. 2.ª Aquesta Llei entrarà en vigor en la mateixa data de la seva publicació al *Bulletí Oficial de la Generalitat de Catalunya*.

Barcelona, 15 de juny del 1936. — Lluís Companys. — El Conseller de Justícia i Dret, P. Comes i Calvet.»

(*Durant la lectura d'aquest Projecte de Llei passa a ocupar la Presidència l'honorable Vice-president primer de la Cambra, senyor Serra i Húnter.*)

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei sobre la successió intestada

El Sr. ABADAL : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Abadal.

El Sr. ABADAL : Demanaria, per la transcendència d'aquesta llei, que cada article es llegeixi abans de posar-lo a discussió, a fi que tots els senyors Diputats se'n facin perfecte càrrec i es pugui discutir si hi ha alguna cosa que pugui semblar que no s'atempera absolutament al desig de tota la Cambra.

El Sr. PRESIDENT : Perfectament.

(*Un senyor Secretari llegeix l'art. 1.ª, al qual no s'ha presentat cap esmena ni vot particular :*)

«Art. 1.ª La successió intestada no té lloc més que quan en tot o en part falten la testamentària i la derivada de capítols.»

(*Sense discussió, s'aprova per unanimitat.*)

(*El mateix senyor Secretari llegeix l'art. 2.ª :*)

«Art. 2.ª Quan la institució d'hereu feta pel causant comprèn solament una part alíquota de l'herència, la part no disposada és deferida als hereus per intestat.

Adhuc en el cas que els hereus instituïts no

arribin a ésser-ho, les altres disposicions ordenades pel testador seran mantingudes.»

(*No s'hi ha presentat cap esmena ni vot particular i s'aprova també sense discussió i per unanimitat.*)

(*Es dona lectura a l'art. 3.ª :*)

«Art. 3.ª Si el testador només deixa una part alíquota de l'herència als que institueix hereus, i resta vacant la porció d'algun d'ells, aquesta porció, a manca de substitut, passa als restants instituïts; amb preferència entre ells, als cridats conjuntament amb el titular de la porció vacant. Si quedés vacant la porció destinada a alguns dels hereus intestats, es deferirà als altres hereus intestats.»

(*Es llegeix la següent esmena a aquest article :*)

«ESMENA

L'art. 3.ª es redactarà així :

«Quan resti vacant la porció deixada a algun dels hereus testamentaris, aquesta porció, a manca de substitut, passa als restants instituïts; amb preferència entre ells, als cridats conjuntament amb el titular de la porció vacant. Si quedés vacant la porció destinada a alguns dels hereus intestats, es deferirà als altres hereus intestats.»

Palau del Parlament, 17 de juny del 1936. — Vallès i Pujals, Carreres i Artau, Duran i Ventosa, i Rovira i Roure.»

El Sr. MIES : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula la Comissió.

El Sr. MIES : La Comissió accepta l'esmena.

El Sr. PRESIDENT : S'aprova l'article amb aquesta esmena? (*Assentiment.*) Resta aprovat.

(*El text de l'article aprovat, doncs, és el de l'esmena.*)

(*Un senyor Secretari dona lectura a l'art. 4.ª :*)

«Art. 4.ª L'hereu de cosa certa i determinada, és considerat legatari.»

(*No s'hi ha presentat cap esmena ni vot particular. Per unanimitat s'aprova l'article.*)

(*A continuació es llegeix l'art. 5.ª :*)

«Art. 5.ª La delació de l'herència intestada té lloc al moment de la mort del causant. Excepcionalment, quan hi hagi possibilitat de successió testamentària o derivada de capítols, la delació es produirà al temps de sobrevenir algun fet que faci desaparèixer aquella possibilitat. En el cas de delació successiva previst a l'article següent, la delació posterior tindrà lloc quan l'anterior quedi ineficax. No obstant, en tots aquests casos es consideraran que els que arribin a ésser hereus, ho han estat des de la mort del causant.»

(*Per trobar-se en les mateixes circumstàncies que l'anterior, s'aprova també sense discussió.*)

(*El mateix senyor Secretari dona lectura a l'article 6.ª :*)

«Art. 6.ª Quan cap dels parents més pròxims cridats en la primera delació intestada no arribi a ésser hereu, o sigui apartat de l'herència per indignitat, la successió és novament deferida als de grau següent, i així successivament, de grau en

grau i d'ordre en ordre, salvant el dret de transmissió d'herència deferida i no adida en els casos permesos per la llei.

Quan siguin solament algun o alguns dels parents els que es trobin en qualsevol de les situacions expressades en el paràgraf primer d'aquest article, la porció vacant serà novament deferida als parents que llavors existeixin i siguin dels que igualment haurien estat cridats juntament amb els que han arribat a ésser hereus si el que deixa vacant la seva part hagués mort abans de produir-se l'anterior delació. En tots els altres casos, els hereus restants incrementaran llur participació amb la part vacant, per dret d'acréixer.»

(*Es dona lectura a la següent esmena :*)

«ESMENA

El paràgraf segon de l'art. 6.^è quedarà redactat en la següent forma :

«Quan siguin solament algun o alguns dels parents a qui correspon la successió que no arribin a ésser hereus o que per indignitat siguin apartats de l'herència, la porció vacant serà deferida al parent o parents a qui juntament amb els restants hereus hauria correspost la successió si el que ha deixat vacant la seva part hagués mort abans d'obrir-se la successió en cas que llavors no existeixi.» En tots els altres casos, etc.

Palau del Parlament, 22 de maig del 1936. — Cunillera, Serra i Hünter, Casademunt, Fontbernat, Rouret.»

El Sr. MIES : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula la Comissió.

El Sr. MIES : Com sigui que hi ha presentada una esmena al segon paràgraf d'aquest mateix article, el sentit de les quals és completament igual en les tres esmenes, perquè vénen a donar major claredat a la redacció del segon paràgraf de l'art. 6.^è, per aquest motiu jo pregaria a la Presidència, si és que els senyors Diputats no hi tenen inconvenient, que es donés lectura a les tres esmenes, amb l'objecte de poder, a través de la discussió, concretar quina de les tres queda acceptada, tota vegada que totes tres tenen el mateix propòsit i la mateixa intenció.

(*Un senyor Secretari dona lectura a les dues següents esmenes al mateix article :*)

«ESMENA

L'apartat segon de l'esmentat article quedarà redactat com segueix :

«Quan siguin solament algun o alguns dels parents a qui correspongui la successió que no arribin a ésser hereus o que per indignitat siguin apartats de l'herència, aquesta es deferirà a les persones a qui hauria correspost si la repudiació o privació de l'herència haguessin tingut lloc al temps de la primera delació.»

Palau del Parlament, 16 de juny del 1936. — Irla. — Dalmau. — Bancells. — Cunillera.»

«ESMENA

L'art. 6.^è estarà redactat com segueix :

«Quan el parent o els parents més pròxims cridats en la primera delació rebutgin l'herència o en siguin apartats per indignitat, la successió serà novament deferida als de grau següent i així successivament, de grau en grau i d'ordre en ordre, salvant el dret de transmissió d'herència deferida i no adida en els casos permesos per la llei.

Quan la repudiació o la indignitat afecti solament algun o alguns parents, les porcions vacants seran novament deferides als parents a qui haurien correspost si el repudiat o l'indigne haguessin mort amb anterioritat al causant.

En tots els altres casos els hereus restants incrementaran llur participació en la part vacant per dret d'acréixer.»

Palau del Parlament, 17 de juny del 1936. — Gerhard. — Ruiz i Ponsetí. — Fronjosa. — Serra i Moret.»

El Sr. ANDREU : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula la Comissió.

El Sr. ANDREU : La Comissió, com sigui que s'han fet unes suggerències a darrera hora, demana que es continui la discussió d'aquest Projecte de Llei, seguint amb els altres articles, i s'ajorni la discussió d'aquest article, ja que aquestes esmenes plantegen una qüestió tan sols de redacció i no entra en el fons de la qüestió.

El Sr. PRESIDENT : Ho acorda així la Cambra? (*Assentiment.*) Així, resta pendent de discussió i aprovació l'art. 6.^è

(*Es posa a discussió l'art. 7.^è, al qual es dona lectura :*)

«Art. 7.^è El parentiu que dona dret a la successió intestada és el de consanguinitat derivat de matrimoni i, excepcionalment, el civil per adopció i el d'afinitat entre cònjuges.

El parentiu de consanguinitat no derivat de matrimoni sols dona lloc a la successió en els casos previstos als arts. 16, 17, 28 i 30.»

(*A continuació es llegeix el següent vot particular a aquest article :*)

«VOT PARTICULAR

El primer paràgraf de l'art. 7.^è quedarà redactat com segueix :

«El parentiu que dona dret a la successió intestada és el de consanguinitat derivat de matrimoni o de generació natural, el d'afinitat entre cònjuges i, excepcionalment, el civil per adopció.»

Que es suprimeixi el segon paràgraf.

Palau del Parlament, 22 de maig del 1936. — Carles Gerhard.»

El Sr. GERHARD : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : El senyor Gerhard té la paraula.

El Sr. GERHARD : Senyors Diputats : Aquest vot particular per nosaltres presentat, en realitat més que un vot particular ve a ésser una esmena, i correspon a raons de mètoce més que a qüestions de principis.

En aquest art. 7.^è es va establir, al nostre en-

tendre, una enumeració de les classes de parentiu que donen dret a la successió intestada, i com que per altra banda, en l'art. 16 d'aquest mateix dictamen es declara que els fills nascuts fora de matrimoni heretaran els seus pares igual que els nascuts en el matrimoni, resulta que hi ha en tot cas una classe de parentiu, o sigui el parentiu de consanguinitat, derivat de generació natural, una classe de parentiu reconegut en el dictamen i que queda exclòs de l'enumeració continguda en l'art. 7.^e

Els senyors de la Comissió diuen, naturalment, que no es tracta d'una exclusió, perquè l'art. 7.e té un segon paràgraf en el qual es fa una referència a aquesta classe de parentiu, o sigui el parentiu de consanguinitat no derivat de matrimoni; però com que aquest segon paràgraf està redactat partint del punt de vista que encara subsisteixen entre els fills nascuts de matrimoni i els fills haguts fora del matrimoni algunes diferències que subsisteixen en el dictamen i que nosaltres en el moment oportú ens esforçarem perquè desapareguin, ens permetem simplement advertir als senyors de la Comissió que aquest segon paràgraf, millor dit, les diferències entre les dues categories de fills als quals es fa referència en aquest segon paràgraf, en realitat, infringeixen l'art. 43 de la Constitució, com nosaltres tractarem de demostrar en el degut moment.

Per altra part, nosaltres no ens fem forts en aquesta esmena, perquè, com és evident, si en el moment de discutir els drets dels fills nascuts de matrimoni i els fills haguts fora de matrimoni nosaltres tenim la sort de convèncer la Comissió per tal que desapareguin aquestes diferències, aleshores, aquest segon paràgraf i la referència que en ell es fa dels arts. 16, 17, 28 i 30 quedarà sense efecte i caldrà incloure aquesta classe de parentiu de consanguinitat derivat de generació natural en l'enumeració de l'art. 7.^e

El Sr. MIES : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula la Comissió.

El Sr. MIES : Senyors Diputats : La Majoria de la Comissió no pot acceptar de cap manera el vot particular que acaba de defensar el nostre ben-volgut company senyor Gerhard.

Les raons són òbvies. A l'empar d'una redacció de l'art. 7.e intenta el senyor Gerhard, a través del seu vot particular, introduir dintre de la successió intestada una particularitat que, realment, no tinc esment que existeixi en cap part del món. No es tracta, senyors Diputats, de què nosaltres, és a dir, la Majoria de la Comissió, als efectes del dictamen, considerem de diferent condició els fills respecte al pare — perquè respecte de la mare no hi ha cas —, els considerem de diferent condició, repeteixo, segons siguin nascuts dintre del matrimoni o fora del matrimoni. Considerem enterament amb els mateixos drets els uns i els altres, però l'admetre la redacció que proposa aquest vot particular significaria que aquest dret de successió de consanguinitat de pares a fills s'estendria als colaterals, cosa al nostre entendre que és de tot punt inadmissible. Anem a posar un exemple a base d'un cas pràctic per tal que els senyors Diputats puguin tot seguit entendre l'abast d'aquest vot particular que acaba de defensar

el senyor Gerhard : tal com ve redactat l'article en el dictamen de la Comissió, la successió per consanguinitat queda limitada dels pares als fills, siguin nascuts dintre o fora del matrimoni, i amb la redacció que proposa aquest vot particular, no solament es donaria aquest cas, sinó que es donaria també el cas de què els germans, és a dir, els fills nascuts fora de matrimoni, podrien heretar als fills del mateix pare o als seus germans nascuts en el matrimoni. I això és inacceptable. Conforme amb què davant de la consideració del pare tinguin tots els fills la mateixa consideració, però respecte dels germans, no.

Jo sols m'explico aquest vot particular, a través de l'obsessió de creure que els fills no poden disposar d'altre patrimoni que del que els hi promet el pare. En aquest sentit, encara tindria una explicació aquest vot particular. Però, senyors Diputats, el cas més corrent en la vida, si és que el pare arriba a l'edat en què normalment en el nostre país s'assenyala com la d'acabament de la vida, és que aquests fills tinguin patrimoni propi, que cada un dels germans tingui el seu patrimoni propi, i en morir un d'aquests germans hauran de compartir el seu patrimoni els germans del matrimoni i no aquell altre o aquells altres germans que hagin nascut fora del matrimoni, que segurament ni sisquera tindran coneixement mutu de llur existència. Aquest és l'extrem a què es podria arribar d'admetre's el vot particular del senyor Gerhard. En canvi, tal com ve presentat el dictamen, queda salvada aquella igualtat que venim propugnant de què davant de la llei i dels interessos i de tot, els fills tinguin igualtat de drets, hagin nascut fora o dintre de matrimoni.

I en aquest sentit, és que la Majoria de la Comissió prega els senyors Diputats que rebutgin aquest vot particular.

El Sr. GERHARD : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : El senyor Gerhard té la paraula.

El Sr. GERHARD : Ja hem dit que no ens fèiem forts en defensar aquest vot particular. En la forma en què planteja el senyor Mies la qüestió significa que nosaltres defensem els drets hereditaris d'uns germans, dels germans nascuts fora del matrimoni, respecte als nascuts dintre del matrimoni; però nosaltres, més endavant, proposem que el dret hereditari no s'estengui entre germans, sinó que es limiti exclusivament als cònjuges i fills. És evident, per tant, que nosaltres, aquí, no podem lliurar una batalla en favor dels germans pel sol fet d'haver nascut fora del matrimoni, quan després demanarem, repeteixo, que es suprimixi el dret hereditari entre germans, siguin nascuts de matrimoni o nascuts fora de matrimoni.

El que no és lògic és la posició dels senyors de la Majoria de la Comissió, perquè si ells mantenen el dret hereditari entre germans, no comprenc aleshores per quines raons s'han d'excloure d'aquesta successió els germans que puguin haver nascut fora de matrimoni, perquè es tracta, suposant que siguin fills naturals del pare, es tracta d'un germanastre, d'un germà que és fill del mateix pare, i si els germans de dos matrimonis se'ls reconeix un dret equivalent a la meitat de la porció, no compremem per què es vol fer aquesta distinció en

perjudici dels germans que puguin haver nascut fora de matrimoni, perquè això, en definitiva, no és altra cosa que l'establiment d'una diferència entre els fills nascuts en matrimoni i els haguts fora de matrimoni.

Nosaltres, naturalment, no defensem aquesta posició, però ara vaig a posar un exemple: ¿Què passarà, posem per cas, si un d'aquests fills, si un d'aquests germans nascut fora de matrimoni, en el moment de la mort d'un germà seu nascut en el matrimoni reclama davant del Jutjat la part que ell creu que li correspon de l'herència del seu germà, si els altres germans s'oposen a la seva pretensió al·legant que es tracta d'un fill natural del pare, d'un germà natural d'ell, si a la mateixa Constitució es determina que no es pot fer cap distinció sobre la legitimitat o il·legitimitat dels fills? ¿Com podran en aquest cas els germans rebutjar la reclamació del germà nascut fora del matrimoni?

Nosaltres, no obstant, no ens fem forts en el vot particular i, per tant, el retirem, per bé que creiem que, tractant-se d'aquestes diferències, la Comissió hauria tingut de preveure-ho millor.

El Sr. PRESIDENT: Rest a retirat el vot particular. S'aprova l'art. 7.e? (*Assentiment.*) Queda aprovat.

El Sr. SOL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Sol.

El Sr. SOL: Per a fer remarcar, únicament, la conveniència de què es corregeixi una simple deficiència de redactat, tota vegada que allà on diu l'art. 28 ha de dir l'art. 29.

El Sr. PRESIDENT: Es farà aquesta correcció.

(*La redacció de l'art. 7.e aprovat, doncs, és la següent:*)

«Art. 7.e El parentiu que dóna dret a la successió intestada, és el de consanguinitat derivat de matrimoni i, excepcionalment, el civil per adopció i el d'afinitat entre cònjuges.

El parentiu de consanguinitat no derivat de matrimoni solament dóna lloc a la successió en els casos previstos en els arts. 16, 17, 29 i 30.»

(*Un senyor Secretari dóna lectura a l'art. 8.e, al qual no s'ha presentat cap esmena ni vot particular:*)

«Art. 8.e La proximitat del parentiu es determina pel nombre de generacions. Cada generació forma un grau i cada sèrie de graus una línia.

La línia és directa quan les persones descendeixen una de l'altra i pot ésser ascendent o descendent.

La línia és col·lateral quan les persones, sense descendir una de l'altra, vénen d'un tronc comú.

La computació de graus en la línia directa, es fa pel nombre de generacions. En la línia col·lateral es fa sumant les generacions de cada branca, sortint del tronc comú.»

(*S'aprova sense discussió, per unanimitat. A continuació llegeix l'art. 9.e:*)

«Art. 9.e En una mateixa successió, el parent més pròxim exclou els altres, llevat els casos en què la llei, per dret de representació, crida

conjuntament parents de grau diferent dins d'una mateixa línia.»

(*No té cap vot particular ni cap esmena. S'aprova sense discussió.*)

(*El mateix senyor Secretari llegeix l'art. 10:*)

Art. 10. Per dret de representació, els descendents d'una persona morta o declarada absent al moment de la delació intestada, són cridats a ocupar el seu lloc.

El dret de representació només s'aplica als descendents del causant sense limitació de grau; i als fills de germà premort sense estendre's, però, als descendents dels fills d'aquest.»

(*Es dóna lectura a la següent*

«ESMENA A L'ARTICLE 10

Suprimir del segon paràgraf de l'esmentat article "i als fills del germà premort, sense estendre's, però, als descendents dels fills d'aquest."

Palau del Parlament, 22 de maig del 1936. — Ruiz i Ponsetí, Fronjosà, Gerhard, Comorera.»

El Sr. GERHARD: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Gerhard.

El Sr. GERHARD: Si nosaltres partim del punt de vista que no hi ha d'haver dret hereditari entre germans, no hi hauria necessitat de defensar aquesta esmena. Però tota vegada que en aquest article s'estableix una diferència pels fills nascuts fora del matrimoni i en el matrimoni, cal assenyalar que és evident que per una qüestió d'ètica no hi hauria d'ésser aquesta diferència i quan es discuteixi l'art. 14 que fa referència al dret hereditari col·lateral, nosaltres tractarem de convèncer la Comissió en el sentit de suprimir el dret de cessió entre germans, i aleshores el dret de representació també quedarà suprimit.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. ANDREU: La Comissió no pot acceptar l'esmena per les mateixes raons que no pogué acceptar-la ja en el si de la Comissió, aquesta esmena solament tracta de suprimir la representació quan es tracti dels fills dels germans. Nosaltres, com que mantenim en el dictamen les successions col·laterals, no podem acceptar aquesta esmena, perquè aleshores, en morir un germà, si hi hagués nebots que haguessin perdut també el seu pare, aleshores quedarien exclusius de l'herència. Per tant, mantenim l'article tal com està redactat.

El Sr. GERHARD: Si es manté el dret hereditari entre germans, aleshores té perfectament raó la Comissió, i també creiem que s'ha de donar el dret de representació als fills de cada germà mort. No tenim cap inconvenient en retirar l'esmena.

El Sr. PRESIDENT: Queda retirada l'esmena.

(*S'aprova l'article.*)

(*Un senyor Secretari llegeix l'art. 11:*)

«Art. 11. El dret de representació no es perd per haver renunciat el representant l'herència del representat, i no l'afecten les obligacions i càrregues de l'herència d'aquest.»

(*S'aprova sense discussió.*)

(*Es dóna lectura a l'art. 12:*)

«Art. 12. L'herència es divideix per parts iguals entre els cridats, però quan és aplicable el

dret de representació entre descendents, la divisió s'efectua per branques o estirps, i els representants de cada branca es reparteixen per parts iguals la porció que hauria correspost al seu representant.

Si el dret de representació es produeix en la línia col·lateral, s'estarà al que disposen els articles 21 i 22.»

El Sr. ABADAL : Demano per parlar, per a fer una observació sobre l'art. 12 que s'acaba d'aprovar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Abadal.

El Sr. ABADAL : En l'art. 12 hi ha una equivocació material que suposo que és de còpia en el meu exemplar. Al final de l'article diu «al seu representant» i crec que hauria de dir «al seu representat».

El Sr. ANDREU : Exactament, ha de dir «al seu representat».

(S'aprova l'article.)

(Un senyor Secretari llegeix l'art. 13 :)

«Art. 13. Els que estiguin units al causant per dues o tres línies de parentiu, per procedir de matrimoni entre parents, participaran en la successió intestada que, en el seu cas, els correspongui per cadascuna de les línies.»

(No s'hi ha presentat cap esmena ni vot particular. S'aprova sense discussió.)

El Sr. PRESIDENT : Resta aprovat tot el capítol I d'aquest dictamen, llevat de l'art. 6.ª, que ha quedat pendent per tal que la Comissió pugui estudiar unes esmenes. Se suspèn aquest debat.

ORDRE DEL DIA

per a la sessió de dijous

1. Precs i preguntes.
 2. Continuació de la interpellació sobre la suspensió de l'Ajuntament de Solsona.
 3. Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei referent a la successió intestada.
 4. Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei relatiu a l'estudi d'un procediment de suspensió del procediment Administratiu per al cobrament de les quotes d'exaccions municipals.
 5. Votació definitiva del dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei modificant diversos articles de la Llei del 10 de març del 1934 creant el Tribunal de Cassació de Catalunya.
- (S'aixeca la sessió a dos quarts de vuit de la vetlla.)